

- ร่าง -
ข้อบังคับพรรคเพื่อไทย
พ.ศ. ๒๕๖๑

คำประกาศเจตนารมณ์

ข้อบังคับพรรคเพื่อไทย ฉบับนี้ เป็นผลมาจากการรัฐประหาร เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ซึ่งได้มีการยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ ต่อมา เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ และวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ ตามลำดับ

ผลจากกรณีดังกล่าว ทำให้พรรคเพื่อไทย มีความจำเป็นต้องยกเลิกข้อบังคับพรรคเพื่อไทย พ.ศ.๒๕๕๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น และตราข้อบังคับฉบับนี้ขึ้นใช้บังคับแทน เพื่อนำวิถีให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ.๒๕๖๐ ข้อบังคับฉบับนี้จึงตราขึ้นบนพื้นฐานและบริบทของการที่จำเป็นต้องทำให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย แม้กฎหมายดังกล่าวจะมีได้มีที่มาโดยแนวทางประชาธิปไตยก็ตาม

เนื่องจากสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน พรรคการเมืองมีข้อจำกัดในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ประชาชนถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพในการแสดงออก พรรคการเมืองและประชาชนขาดโอกาสในการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้บรรลุผลตามที่ตั้งใจได้ พรรคเพื่อไทยจึงขอประกาศว่า พรรคมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการฟื้นฟูประเทศในทุกด้าน ให้ประชาชนมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคอย่างแท้จริง นำประเทศไปสู่ความเป็นประชาธิปไตย ปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำ และปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมต้องเป็นไปตามมาตรฐานสากล และหลักนิติธรรม การบริหารราชการแผ่นดินและการปฏิบัติหน้าที่ราชการต้องเป็นไปอย่างโปร่งใสมีธรรมาภิบาล ประเทศมีความรักความสามัคคี ซึ่งการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเจตนารมณ์ดังกล่าว ต้องอาศัยความร่วมมือของประชาชน ในทุกภาคส่วน และมวลสมาชิกทุกท่านที่จะต้องสร้างเจตนารมณ์ร่วมกัน เพื่อนำพาประเทศไปสู่เป้าหมายดังกล่าว และร่วมกันป้องกันและต่อต้านการรัฐประหาร

พรรคเพื่อไทยจึงขอให้สมาชิกพรรคทุกคนได้ร่วมแรงร่วมใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเจตนารมณ์ของพรรคอันจะนำมาซึ่งประโยชน์และความผาสุกของประชาชนและประเทศชาติสืบไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับพรรคเพื่อไทย พ.ศ.๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับนับตั้งแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ได้มีมติให้ความเห็นชอบเป็นต้นไป

ในกรณีที่มีกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือของนายทะเบียนพรรคการเมือง กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นที่แตกต่างจากข้อบังคับนี้ อันทำให้ข้อบังคับนี้ส่วนใด ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งดังกล่าว ให้ใช้บังคับตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น เฉพาะในส่วนที่ขัดหรือแย้งกัน

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อบังคับพรรคเพื่อไทย พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) ข้อบังคับพรรคเพื่อไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พ.ศ.๒๕๕๓

(๓) ข้อบังคับพรรคเพื่อไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๕

(๔) ข้อบังคับพรรคเพื่อไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๖

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“พรรค” หมายความว่า พรรคเพื่อไทย

“ข้อบังคับ” หมายความว่า ข้อบังคับพรรคเพื่อไทย

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกพรรคเพื่อไทย

“คณะกรรมการบริหาร” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อไทย

“กรรมการบริหาร” หมายความว่า กรรมการบริหารพรรคเพื่อไทย

“คณะผู้บริหาร” หมายความว่า คณะผู้บริหารพรรคเพื่อไทย

“สาขาพรรค” หมายความว่า สาขาพรรคเพื่อไทย

“ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด” หมายความว่า ตัวแทนพรรคเพื่อไทยประจำจังหวัด

“คณะกรรมการสาขาพรรค” หมายความว่า คณะกรรมการสาขาพรรคเพื่อไทย

“กรรมการสาขาพรรค” หมายความว่า กรรมการสาขาพรรคเพื่อไทย

“สำนักงานตัวแทนพรรคประจำจังหวัด” หมายความว่า สำนักงานตัวแทนพรรคเพื่อไทย ประจำจังหวัด

“นายทะเบียนสมาชิกพรรค” หมายความว่า นายทะเบียนสมาชิกพรรคเพื่อไทย

“นายทะเบียนสมาชิกสาขา” หมายความว่า นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรคเพื่อไทย

“นายทะเบียนพรรคการเมือง” หมายความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

หมวด ๑ บททั่วไป

ข้อ ๕ ชื่อพรรคการเมืองนี้เขียนเป็นภาษาไทยว่า “พรรคเพื่อไทย” เขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า “PHEU THAI PARTY” ใช้ชื่อย่อเป็นอักษรภาษาไทยว่า “พท.” และใช้ชื่อย่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “PT”

ข้อ ๖. ภาพเครื่องหมายพรรคมีดังนี้

คำอธิบายความหมายชื่อและภาพเครื่องหมายพรรค

ชื่อ พรรคเพื่อไทย มีความหมายว่า การรู้จักสามัคคีและรวมกันเป็นพลังอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ

ภาพเครื่องหมายพรรค ภายใต้รูปลักษณะของอักษรไทยสีน้ำเงิน “พท” มีแถบสีน้ำเงิน สีแดง และสีขาว ประกอบตัวอักษรมีองค์ประกอบของเจตนารมณ์ ดังนี้

ตัวอักษรไทย “พท”สีน้ำเงิน มีแถบสีน้ำเงิน สีแดง และสีขาวประกอบตัวอักษร หมายความว่า การรู้จักสามัคคีและรวมกันเป็นพลังอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ เทิดทูนและรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ตราขงเครื่องหมายสำหรับประทับรับรองเอกสารของพรรคเป็นเครื่องหมายย่อ ในลักษณะเดียวกันกับข้างต้น หากแต่ใช้สีเดียวกัน

ข้อ ๗ สำนักงานใหญ่พรรคเพื่อไทย ตั้งอยู่อาคารเลขที่ ๑๗๑๐ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๑๐

ข้อ ๘ เงินทุนประเดิมของพรรคเพื่อไทย มีจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านบาท)

หมวด ๒

คำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองและนโยบายพรรค

ส่วนที่ ๑

คำประกาศอุดมการณ์ทางการเมือง

ข้อ ๕ อุดมการณ์ทางการเมืองของพรรค มีดังนี้

(๑) ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ยึดถือว่าประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย มุ่งมั่นในการสร้างประชาธิปไตยที่แท้จริง ต่อต้านเผด็จการทุกรูปแบบ

(๓) ยึดมั่นในการพัฒนาที่ยั่งยืน ระบบเศรษฐกิจแบบเสรี เป็นธรรม และเป็นประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่ ขจัดการผูกขาด สร้างความรุ่งเรือง และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เพิ่มพูนความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(๔) ขจัดความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเสมอภาค และความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และความมั่นคงของมนุษย์ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

(๕) มุ่งพัฒนาพรรคให้เป็นสถาบันการเมืองของประชาชนอย่างแท้จริง

(๖) มุ่งมั่นสร้างระบบการเมืองของประเทศให้เป็นการเมืองของประชาชน เป็นรัฐประชาชน มิใช่รัฐราชการ สร้างเสริมให้ประชาชนชาวไทยมีความรู้ความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันบนอุดมการณ์และวัฒนธรรมประชาธิปไตย

(๗) ยึดมั่นในการดำเนินการทางการเมืองด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีธรรมาภิบาล ป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

(๘) มุ่งสร้างความสามัคคีปรองดอง เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาคของบุคคล ยึดมั่นในสันติวิธี หลักสิทธิมนุษยชน และหลักนิติธรรม

(๙) สร้างประเทศไทยให้มีบทบาทโดดเด่นและสร้างสรรค์ในเวทีโลก เคารพกฎหมายและพันธกรณีระหว่างประเทศ สร้างสันติภาพ ความเข้าใจ ความเมตตาปรารถนาดีต่อกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา

ส่วนที่ ๒

นโยบายพรรค

ในบริบทของโลกที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งด้านเทคโนโลยี และความก้าวหน้าของนวัตกรรม ภูมิรัฐศาสตร์ของโลก เศรษฐกิจ การค้าและการเมืองระหว่างประเทศ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศของโลก ซึ่งประเทศไทยต้องปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ที่ผ่านมามีประเทศไทยได้เผชิญกับความท้าทายภายในประเทศในหลายๆด้าน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาประชาธิปไตยไม่ต่อเนื่อง มีการรัฐประหารหลายครั้ง การเมืองขาดเสถียรภาพ มีปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ การบริหารงานขาดประสิทธิภาพระบบราชการมีขนาดใหญ่และขาดความคล่องตัว สัดส่วนงบประมาณส่วนใหญ่ยังเป็นงบประมาณประจำ จนทำให้เหลืองบประมาณน้อย การจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ การบริหารงานภาครัฐยังเป็นแบบรวมศูนย์และขาดการกระจายอำนาจ มีกฎหมายล้าหลังจำนวนมาก การบังคับใช้กฎหมายไม่เป็นไปตามหลักนิติธรรม ยังมีการละเมิดสิทธิมนุษยชน เศรษฐกิจยังไม่เติบโตเต็มศักยภาพ มีความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม การกระจายรายได้ยังไม่ทั่วถึงและเป็นธรรม รายได้ต่อหัวประชากรยังต่ำ ประเทศไทยมีปัญหาเรื่องความยากจน ประชาชนจำนวนมากยังเข้าไม่ถึงโอกาสทางสังคม ความรู้ ทักษะและที่ดินทำกิน ความเจริญยังกระจุกตัวในเมืองใหญ่ จิตความสามารถในการแข่งขันของประเทศยังอยู่ในอันดับที่ไม่น่าพอใจ โครงสร้างพื้นฐานยังไม่สมบูรณ์ ต้นทุนในการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ยังสูงกว่าหลายประเทศ พลังงานส่วนใหญ่ยังต้องนำเข้า มีต้นทุนที่สูง และยังขาดประสิทธิภาพในการใช้คุณภาพและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษายังเป็นปัญหา นอกจากนี้สังคมไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายจนลดน้อยลง โดยเฉพาะทรัพยากรป่าไม้ มีปัญหาในการจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ น้ำท่วมน้ำแล้งยังคงเป็นปัญหาซ้ำซาก ยาเสพติดยังเป็นภัยคุกคามสังคม

ในบริบททางเศรษฐกิจนั้น พลวัตของโลกส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อการดำรงอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีและมีบทบาทที่สร้างสรรค์บนเวทีโลก ประเทศไทยมีระบบเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก ดังนั้น การทำให้ประเทศมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกจำเป็นต้องมีการพัฒนาและยกระดับระบบเศรษฐกิจภายในประเทศให้มีความเข้มแข็งและมั่นคง และสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจ รวมทั้งต้องยกระดับความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาด้านนวัตกรรมและการมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่มีวิสัยทัศน์ของภาครัฐ

โดยเฉพาะบทบาทภาครัฐที่มีลักษณะเป็นผู้สนับสนุนและผู้สร้างสถานะที่เอื้อให้ภาคเอกชนเป็นหลักในการพัฒนา

พรรคเพื่อไทยเห็นว่าในการสร้างเศรษฐกิจให้เข้มแข็งมั่นคงและกระจายความมั่งคั่งให้ทั่วถึงและเป็นธรรมนั้น เศรษฐกิจฐานรากเป็นหัวใจสำคัญต่อการสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศ พรรคเพื่อไทยมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ลดความเหลื่อมล้ำและกระจายทรัพยากรและอำนาจอย่างเหมาะสม โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองและท้องถิ่นของตนมากขึ้น ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม โดยป้องกันการผูกขาดของผู้ประกอบการรายใหญ่

พรรคเพื่อไทยมุ่งสร้างประเทศให้พร้อมรองรับเทคโนโลยีสมัยใหม่ในทุกมิติ การเข้าสู่ภาวะสังคมสูงวัย ก่อปรกับอัตราการเกิดที่มีแนวโน้มต่ำลงจะสร้างปัญหาให้ภาคการผลิตของประเทศในอนาคต การส่งเสริมการผลิตแรงงานที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ และยังคงส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีในการขับเคลื่อนเพื่อทดแทนปัญหาการขาดแคลนแรงงาน

พรรคเพื่อไทยปรารถนาที่จะเห็นประเทศไทยมีการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง การเมืองมีเสถียรภาพ ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง ประเทศยึดมั่นในหลักนิติรัฐ นิติธรรม และสิทธิมนุษยชน การบริหารงานภาครัฐมีธรรมาภิบาลและประสิทธิภาพ ประเทศมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นในทุกมิติ เศรษฐกิจเติบโตอย่างยั่งยืนและมั่นคงต่อเนื่อง มีการกระจายรายได้และความเจริญอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ประชาชนมีรายได้เพียงพอในการดำรงชีพ ประเทศมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์และมีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ สังคมเข้มแข็ง มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ประชาชนมีชีวิตที่มั่นคง สามารถเข้าถึงการศึกษาคุณภาพระดับโลกได้ตลอดชีวิต ประชาชนมีทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ได้รับบริการและดูแลจากภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ เท่าเทียมและเป็นธรรม ประชาชนมีงานทำ ดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีและทำมาหาเลี้ยงชีพด้วยความสะดวกตามกฎหมาย มีสิทธิเสรีภาพ มีความเสมอภาค มีคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีและมีความสุข ประเทศมีวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม มีศักดิ์ศรีและโดดเด่นในเวทีโลก อีกทั้งมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศอื่นๆ

พรรคเพื่อไทยยึดมั่นในอุดมการณ์และหวังในผลสัมฤทธิ์ของนโยบาย เพื่อหวังให้นโยบายต่างๆ ของพรรคได้ส่งผลต่อการแก้ปัญหาของประเทศและประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อ ๑๐. นโยบายของพรรค มีดังนี้

๑๐.๑ นโยบายหลัก

(๑) ดำเนินการพัฒนาและปฏิรูปประเทศในทุกด้าน โดยให้ประชาชนมีบทบาทสำคัญ เป้าหมายเพื่อเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างยั่งยืน เป็นประเทศประชาธิปไตย ตามมาตรฐานสากล มีกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายที่เป็นธรรม เป็นไปตามหลักนิติรัฐ นิติธรรม คู่ครองสิทธิมนุษยชน ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพ

(๒) สร้างประชาธิปไตยที่แท้จริงให้เกิดขึ้นทั้งระบบการเมือง การปกครอง กฎกติกาส่งเสริมให้สังคมยึดมั่นในหลักนิติรัฐ นิติธรรม เสรีภาพและสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในคุณค่าและวัฒนธรรมประชาธิปไตย อยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ มีอิสระเสรีในการคิดสร้างสรรค์และใช้สิทธิของตน สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งแตกต่างได้ด้วยวิถีทางสันติวิธี

(๓) สนับสนุนระบบเศรษฐกิจเสรี ส่งเสริมให้มีการแข่งขันที่เสรีและเป็นธรรม มุ่งจัดการผูกขาด รัฐมีบทบาทสนับสนุนและสร้างสภาวะที่เอื้อให้ภาคเอกชนเป็นหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจ ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านต่างๆ เพื่อให้เศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนและมีการกระจายอย่างทั่วถึงเท่าเทียม ส่งเสริมให้ประชาชนได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ

(๔) มุ่งสร้างเศรษฐกิจให้เติบโตเต็มศักยภาพและลดความเหลื่อมล้ำ โดยส่งเสริมให้เศรษฐกิจเติบโตอย่างยั่งยืนต่อเนื่อง มีเสถียรภาพ มุ่งขจัดความยากจน สร้างรายได้ รวมทั้งให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการเติบโตทางเศรษฐกิจโดยมีการกระจายทรัพยากรและรายได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม มุ่งลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจอย่างจริงจัง มุ่งจัดการผูกขาด ส่งเสริมการแข่งขันที่เสรีและเป็นธรรม

(๕) มุ่งพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นประเทศพัฒนาแล้ว โดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเอกชนและของประเทศในทุกมิติ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ มีทักษะและมีสมรรถนะในการประกอบอาชีพ มุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งระบบให้ได้มาตรฐานโลก ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาอย่างจริงจัง สร้างโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์อย่างครอบคลุมเพียงพอเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มขีดความสามารถด้านการคมนาคมขนส่ง ใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนการใช้พลังงานหมุนเวียนและพลังงานทางเลือก พัฒนาการบริหารงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ มีขนาดที่เหมาะสมกับภารกิจ เพิ่มบทบาทภาคเอกชน การบริหารงานภาครัฐมีธรรมาภิบาล เปิดโอกาสให้ตรวจสอบ ยกเลิกกฎหมายที่เป็น

อุปสรรคในการทำมาหาเลี้ยงชีพและการประกอบธุรกิจของภาคเอกชน ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างจริงจังเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขัน

(๖) มุ่งสร้างโอกาสอย่างเสมอภาค ให้ประชาชนสามารถดำรงชีพและพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะโอกาสในการเข้าถึงความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ทูบ ที่คืนทำกิน สวัสดิการ การบริการที่มีคุณภาพจากภาครัฐ

(๗) มุ่งเพิ่มคุณค่าและมูลค่าให้ภาคการผลิตและบริการ นำสังคมไทยเข้าสู่การเกษตรสมัยใหม่ที่ยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพิ่มผลิตภาพและประสิทธิภาพทางการเกษตรโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม สนับสนุนให้ไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารโลก สร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มให้แก่ผลิตผลทางการเกษตร ยกกระดับภาคอุตสาหกรรมให้เข้าสู่อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่ใช้ปัญญา เทคโนโลยีและนวัตกรรม ส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่ายกระดับรายได้จากการท่องเที่ยวโดยการพัฒนาการท่องเที่ยวในทุกมิติ ให้ไทยเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวระดับโลก

(๘) พัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติ เตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและนวัตกรรม มุ่งสร้างโอกาสให้คนไทยทุกคนเข้าถึงการศึกษาและพัฒนาทักษะที่มีคุณภาพมาตรฐานโลกตลอดชีวิต ให้คนไทยมีทักษะของศตวรรษที่ ๒๑ มีแรงงานที่มีทักษะ และสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของประเทศอย่างเพียงพอ

(๙) มุ่งพัฒนาระบบสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง คนไทยมีหลักประกันด้านสุขภาพ ได้รับบริการที่มีคุณภาพ สะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง

(๑๐) เตรียมความพร้อมรองรับการเข้าสู่ภาวะสังคมผู้สูงวัยในทุกมิติ ส่งเสริมการดึงแรงงานสูงวัยเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนเพื่อบรรเทาปัญหาการขาดแคลนแรงงาน

(๑๑) มุ่งปรับขนาดของภาครัฐให้เหมาะสม เพิ่มบทบาทประชาชน ให้ประชาชนได้รับบริการจากภาครัฐที่สะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สนับสนุนการกระจายอำนาจให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง บริหารจัดการ และพัฒนาท้องถิ่นให้มากขึ้น

(๑๒) สนับสนุนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในการบริหารงานภาครัฐทุกระดับ รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ

(๑๓) ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

(๑๔) สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศอื่นๆ ปกป้องผลประโยชน์ของประเทศและคนไทย รวมทั้งเพิ่มพูนบทบาทที่สร้างสรรค์และโดดเด่นของไทยในเวทีโลก

๑๐.๒ นโยบายด้านการเมือง

(๑) ยึดมั่นในหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้ปวงชนชาวไทยซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย มีส่วนร่วมในทางการเมือง รวมทั้งร่วมกำหนดแนวทางและการบริหารงานภาครัฐ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง ภายใต้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

(๒) ส่งเสริม สนับสนุนให้ได้มาซึ่งรัฐธรรมนูญที่มีความเป็นประชาธิปไตย

(๓) สร้างจิตสำนึกของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของคนในสังคม ให้เกิดการยอมรับในกระบวนการเลือกตั้งและผลการเลือกตั้ง และระงับความขัดแย้งทางการเมืองตามวิถีทางประชาธิปไตย สันติวิธี และภายใต้รัฐธรรมนูญ

(๔) สร้างกลไกทางกฎหมายและการบริหารมิให้ฝ่ายทหารเข้ามาแทรกแซงทางการเมืองในทุกรูปแบบ โดยให้ถือว่าทหารและข้าราชการคือองคาพยพหนึ่งที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของรัฐบาล

(๕) ค้ำครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและสื่อมวลชน ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย การเลือกตั้ง สิทธิ และหน้าที่ของตนเองตามรัฐธรรมนูญ ยึดมั่นในคุณค่าและวัฒนธรรมประชาธิปไตย

(๖) ให้มีการปฏิรูประบบการเมืองการปกครอง ทั้งการเมืองระดับชาติ และระดับท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย มีความรับผิดชอบทางการเมือง การดำเนินการทางการเมืองมีธรรมาภิบาลและประสิทธิภาพ

๑๐.๓ นโยบายด้านการบริหาร

(๑) เสริมสร้างประสิทธิภาพในการบริหารภาครัฐเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การใช้จ่ายเงินแผ่นดินเป็นไปอย่างคุ้มค่า ระบบราชการมีขนาดที่เหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจ

(๒) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ โครงการใดที่จะส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วม และต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วย

(๓) การบริหารงานภาครัฐและระบบราชการต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีธรรมาภิบาล สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้

(๔) สร้างค่านิยมในระบบราชการ โดยให้ถือว่าข้าราชการคือผู้รับใช้ประชาชน การแต่งตั้ง โยกย้าย ในระบบราชการต้องเป็นไปตามระบบคุณธรรม

(๕) สร้างกลไกและมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตในระบบราชการ

(๖) ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของภาครัฐ

๑๐.๔ นโยบายด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

(๑) ปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบให้ทันสมัยเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับหลักนิติธรรมและหลักการประชาธิปไตย ยกเลิกและปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพและประกอบธุรกิจของภาคเอกชน การเกษตร การค้าและการลงทุน และจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควร

(๒) ปฏิรูปกระบวนการบังคับใช้กฎหมายและระบบอำนวยความยุติธรรมทางอาญา ให้หน่วยงานภาครัฐทั้งหลายบังคับใช้กฎหมายอย่างยุติธรรม โปร่งใส เสมอภาค เท่าเทียม มีประสิทธิภาพ และไม่เลือกปฏิบัติ ถูกต้องตามหลักนิติธรรมและพันธกรณีระหว่างประเทศ เช่นปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในการตรวจสอบการบังคับใช้กฎหมาย และในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

(๓) ปฏิรูประบบบริหารงานขององค์กรในกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมโดยสะดวก รวดเร็วและไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเกินควร

(๔) ปฏิรูประบบการสรรหากรรมการในองค์กรอิสระ เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความเป็นอิสระและความเป็นกลางทางการเมืองและมีความเชื่อมโยงกับอำนาจของประชาชน

(๕) ให้มีกฎหมายคุ้มครองสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ยกเลิกการนำพลเรือนขึ้นพิจารณาในศาลทหารทุกกรณี แก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่ลดทอนสิทธิเสรีภาพของประชาชน

๑๐.๕ นโยบายด้านเศรษฐกิจ นโยบายสร้างรายได้ อุตสาหกรรมและภาคบริการ

ส่งเสริมเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม กำหนดบทบาทให้ภาครัฐเป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ภาคเอกชน โดยมีการกำกับดูแลเพื่อให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม ขจัดการผูกขาด และมีมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ประกอบการขนาดย่อมและขนาดกลางที่เหมาะสม

(๑) มุ่งสร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน มุ่งลดความเหลื่อมล้ำโดยการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมให้แก่คนส่วนใหญ่ของประเทศ พัฒนาศักยภาพของผู้มีรายได้น้อยให้สามารถสร้างรายได้ด้วยตนเอง

(๒) ปรับปรุงโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ยกเลิกปรับปรุงกฎหมายและระเบียบและมาตรการต่างๆอันเป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจของภาคเอกชนและสร้างสถานะที่เหมาะสมในการเกิดขึ้นของธุรกิจที่สร้างมูลค่าให้แก่ประเทศ

(๓) สร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจให้มีความมั่นคงยั่งยืนและก้าวหน้าด้วยการกำหนดนโยบายด้านการเงินการคลังที่สอดคล้องกับวินัยการเงินการคลัง และการบริหารหนี้สาธารณะอย่างเหมาะสม แต่ไม่กระทบกระเทือนต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยการใช้จ่ายงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและคุ้มค่า พัฒนาและยกระดับระบบเศรษฐกิจภายในประเทศให้มีความเข้มแข็งและมั่นคง

(๔) ปรับปรุงโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีอัตราส่วนเศรษฐกิจภายในประเทศและการส่งออกที่เหมาะสม

(๕) มุ่งขจัดความยากจนของประชาชน สร้างรายได้และลดรายจ่าย ทำให้ประชาชนมีความอยู่ดีกินดี มีโอกาสที่จะมีงานทำและมีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพและเหลือเพื่อการออม

(๖) ส่งเสริมให้นักลงทุนต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศให้มากขึ้น และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเอกชนที่มีความพร้อมไปลงทุนในต่างประเทศด้วย

(๗) ส่งเสริมให้ประชาชนและภาคเอกชนได้เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๘) ปรับปรุงโครงสร้างของรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพในการให้บริการ และการบริหารทรัพย์สินให้เกิดประโยชน์สูงสุด

(๙) ขยายบทบาทให้ธุรกิจการเกษตรและอาหารให้เป็นศูนย์กลางการผลิตและการค้าอาหารคุณภาพสูง

(๑๐) เสริมสร้างกระบวนการสร้างอาชีพ สร้างงานที่มีคุณภาพและมีรายได้สูง ให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง

(๑๑) ยกกระดับความสามารถในการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาดของธุรกิจอุตสาหกรรม ธุรกิจบริการ และธุรกิจวิสาหกิจชุมชนให้เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจดิจิทัลในการผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณค่าและคุณภาพสูง

(๑๒) ส่งเสริมการท่องเที่ยวจากทั้งภายนอกและภายในประเทศ พัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวให้หลากหลายและมีคุณภาพ รวมทั้งความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการท่องเที่ยว ยกกระดับมาตรฐานบริการ

ด้านการท่องเที่ยว สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืนเพื่อสร้างรายได้ให้ประเทศและก่อให้เกิดการกระจายรายได้ให้ประชาชน

(๑๓) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรม ยกกระดับภาคอุตสาหกรรมให้เข้าสู่อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่ใช้ปัญญา และเทคโนโลยี พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่า สร้างความเข้มแข็งให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พัฒนาอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๑๔) พัฒนาธุรกิจบริการที่มีศักยภาพเพื่อเพิ่มความหลากหลาย มูลค่าและความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้เพื่อสร้างรายได้ให้ประเทศและท้องถิ่น

(๑๕) ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางกีฬาของภูมิภาคและของโลก พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบุคลากรด้านการกีฬาให้เพียงพอ พัฒนากีฬาเพื่อสุขภาพและเพื่อความบันเทิง

๑๐.๖ นโยบายด้านพลังงาน

(๑) สร้างเสริมความมั่นคงทางพลังงาน โดยแสวงหาและพัฒนาแหล่งพลังงานทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งกระจายแหล่งและประเภทพลังงานให้หลากหลาย เหมาะสม และยั่งยืน

(๒) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน การวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีในการผลิตและการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก

(๓) ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันในการผลิตและจำหน่าย กำกับราคาพลังงานให้มีความเหมาะสม มีเสถียรภาพและเป็นธรรม

๑๐.๗ นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๑) อนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรทางธรรมชาติ ทั้งด้านป่าไม้ โดยเฉพาะป่าต้นน้ำ สัตว์ป่า ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรทางทะเล และดิน ให้คงสภาพความสมบูรณ์ รักษาความหลากหลายทางชีวภาพและเหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์ และ ดำเนินมาตรการป้องกันและปราบปรามการทำลายทรัพยากรธรรมชาติอย่างจริงจัง รวมทั้งควบคุมให้มีการทำประมงอย่างยั่งยืน

(๒) ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนพร้อมไปกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและแนวคิด การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาประเทศ ส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนและการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างพลิกผันและที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วให้เป็นประโยชน์ต่อการรักษาสิ่งแวดล้อม

(๓) ลดการทำลายป่าและการผลิตที่อาศัยการทำลายป่าไม้ เพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรักษาและสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ป่าไม้ ส่งเสริมให้มีการ

ปลูกป่าไม้ในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมของรัฐและส่งเสริมให้ประชาชนได้ปลูกไม้เศรษฐกิจในที่ดินของตนเอง หรือในที่ดินของรัฐ

(๔) ส่งเสริมการนำที่ดินของเอกชนที่ปล่อยทิ้งร้างให้ประชาชนที่มีรายได้น้อยได้เช่าทำกินโดยเจ้าของที่ดินได้ค่าตอบแทนตามสมควร

(๕) จัดหาที่ดิน เพื่อสร้างเป็นแหล่งเก็บน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรและเพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วม โดยเจ้าของที่ดินได้รับค่าชดเชยที่เหมาะสมจากรัฐ

(๖) ส่งเสริมให้มีการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจะต้องมีมาตรการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมก่อนอนุญาตให้ดำเนินโครงการ ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๗) ส่งเสริมให้มีมาตรการทางกฎหมายในการเรียกเก็บค่าชดเชยจากผู้ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม ขณะเดียวกันก็ต้องสร้างแรงจูงใจแก่ผู้ประกอบการหรือชุมชนที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วย

(๘) จัดระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้ง และให้ประชาชนมีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค รวมทั้งการประกอบการเกษตร และ อุตสาหกรรม เป็นต้น

(๙) ส่งเสริมการวางแผนการใช้ประโยชน์ของที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่ จัดให้มีการวางผังเมืองทุกระดับ

(๑๐) ลดการใช้พลังงานที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ประชาชนได้ปลูกพืชทางการเกษตร เพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทนมากขึ้น และส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก

(๑๑) สร้างองค์ความรู้และการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพในการจัดการกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

๑๐.๘ นโยบายด้านเกษตรกรรม

(๑) ส่งเสริมการเกษตรอย่างยั่งยืนด้วยการทำเกษตรที่แม่นยำ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช การผลิตด้านปศุสัตว์ พัฒนาการประมง และพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าเพิ่มเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในตลาดโลก

(๒) ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากสินค้าเกษตร และสร้างไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารของโลก

(๓) สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และองค์ความรู้ด้านการเกษตรแก่เกษตรกร และผู้ประกอบการ ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป การใช้เทคโนโลยีการผลิต การตลาด และการบริหารจัดการ ขจัดการผูกขาดทางการเกษตร

(๔) จัดระบบการถือครองที่ดิน เพื่อมิให้ที่ดินกระจุกตัวอยู่ในการถือครองของเจ้าของที่ดินรายใหญ่เกินสมควร จัดให้มีการปฏิรูปและจัดสรรที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดความเป็นธรรมและทั่วถึงแก่ประชาชนในพื้นที่ต่างๆ โดยส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์จากที่ดินอย่างเต็มศักยภาพ

(๕) จัดให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร เพื่อการผลิต การจำหน่าย รวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าให้มากขึ้น

(๖) มุ่งจัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร ขยายและปรับปรุงระบบชลประทานให้กระจายทั่วถึงและเหมาะสมกับภูมิประเทศ และให้มีการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

(๗) จัดให้มีกลไกหรือมาตรการยกระดับราคาพืชผลทางการเกษตรที่เหมาะสม มั่นคง และยั่งยืน

๑๐.๕ นโยบายด้านการศึกษา

(๑) เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกระดับ ปฏิรูปหลักสูตรการศึกษา พัฒนาคู่มือพัฒนาการเรียนการสอน การทดสอบวัดผล การประเมินผล รวมทั้งสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ยกย่องคุณภาพทางการศึกษาของสถาบันการศึกษาภาครัฐและเอกชน ให้การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาประเทศให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก

(๒) พัฒนาคนให้เป็นพลเมืองที่มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ มีจิตสาธารณะ คุณธรรม และจริยธรรม

(๓) ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเสมอภาคและโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพให้ทั่วถึงประชากรทุกช่วงวัย ทั่วประเทศ โดยเฉพาะผู้ยากจนและผู้ด้อยโอกาส กระจายครู และทรัพยากรทางการศึกษาให้ทั่วถึงเป็นธรรม ส่งเสริมให้องค์กรปกครองท้องถิ่น เอกชน และชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษา ส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน

(๔) ผลิคนุ้คลากรใ้มีความรู้ สมรรถนะและทักษะฝีมือ รวมทั้งคุณภาพและปริมาณ สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและการเปลี่ยนแปลงของโลก

(๕) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ และการนำผลการวิจัย และพัฒนาไปใช้ในด้านต่างๆ ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์เป็นรูปธรรม

๑๐.๑๐ นโยบายด้านวัฒนธรรมและอนุรักษ์ความเป็นไทย

(๑) ส่งเสริมให้คนไทยได้ตระหนักและให้ความสำคัญต่อประวัติศาสตร์ของชาติ และศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามที่บรรพชนได้สร้างไว้ สร้างจิตสำนึก และปลูกฝังให้ทุกคนได้ภูมิใจในความเป็นชาติไทย เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ รวมทั้งส่งเสริม อนุรักษ์ และเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมอันดีงามของไทยต่อสายตาชาวโลก

(๒) อนุรักษ์ ทำนุบำรุงและบูรณปฏิสังขรณ์แหล่งศาสนา โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปะ และวัฒนธรรม

(๓) นำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม สร้างงาน สร้างรายได้

(๔) ส่งเสริมให้คนไทยได้ตระหนักและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมต่างๆ ใช้ชีวิตร่วมกันอย่างสันติและสมานฉันท์ ส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคม วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของตนได้โดยไม่มีความขัดแย้งต่อกัน

๑๐.๑๑ นโยบายด้านสาธารณสุข

(๑) ปรับปรุงระบบสาธารณสุขโดยการพัฒนาโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้า ยุคใหม่ให้มีประสิทธิภาพในด้านต่างๆ เพื่อให้การบริการที่ดียิ่งขึ้นแก่ประชาชน รวมทั้งพัฒนาคุณภาพการรักษาพยาบาล ให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้สะดวก รวดเร็ว รอไม่นานและทันการณ์ ในกรณีฉุกเฉิน ทัวติงและเท่าเทียม

(๒) ส่งเสริมให้คนไทยทุกคนมีคุณภาพชีวิตและสุขภาพที่ดีทั้ง กาย จิตใจ วุฒิปัญญา

(๓) ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถดูแลสุขภาพตนเอง มีความรู้และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค การออกกำลังกาย อาหารปลอดภัย ลดพฤติกรรมเสี่ยงที่จะทำให้เกิดโรคต่างๆ

(๔) ให้คนไทยทุกคนมีหลักประกันสุขภาพที่ดีขึ้น มุ่งลดความเหลื่อมล้ำในการรักษาพยาบาลระหว่างประชาชน ข้าราชการและลูกจ้าง

(๕) ดำเนินการรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ควบคุม เฝ้าระวังโรคทุกชนิด ให้ความสำคัญในการดูแลกลุ่มเสี่ยง เช่น เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้หญิง และคนพิการ

(๖) ปฏิรูปกลไกการเงินการคลังด้านสุขภาพ ผลิตและกระจายบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขให้เพียงพอและทั่วถึง ดูแลสวัสดิภาพและคุ้มครองบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขอย่างเหมาะสม

(๓) ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของโลก โดยคำนึงถึงความเพียงพอของบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขในประเทศ

(๔) มีมาตรการป้องกันและคุ้มครองผู้บริโภคจากการใช้ยา อาหารและผลิตภัณฑ์ ที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๑๐.๑๒ นโยบายด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม

(๑) วางระบบเพื่อผลิตและให้มีแรงงานที่มีคุณภาพ เพียงพอและยั่งยืนตามความต้องการของประเทศและสอดคล้องเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม มีมาตรการรองรับโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศ

(๒) ส่งเสริมการจ้างงานและลดปัญหาการว่างงานของประชาชน ด้วยการจัดหาแหล่งงานทั้งในประเทศและต่างประเทศรองรับ

(๓) ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อเพิ่มทักษะและศักยภาพในการทำงาน เพื่อให้การขับเคลื่อนด้านการผลิตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและแรงงานมีรายได้สูงขึ้น

(๔) ปรับปรุงค่าแรงงานให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมสอดคล้องกับผลิตภาพความเป็นอยู่และการดำรงชีพ

(๕) มุ่งคุ้มครองแรงงานตามกฎหมาย ปรับปรุงสวัสดิการและความปลอดภัยในการทำงานให้มากขึ้น

(๖) พัฒนาระบบประกันสังคมให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ประกันตน และสร้างหลักประกันการว่างงานให้เกิดประสิทธิภาพ

(๗) กำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว ให้สอดคล้องกับความต้องการแรงงานของประเทศ

(๘) ส่งเสริมให้มีระบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมกับฐานะการเงินการคลังของประเทศ

๑๐.๑๓ นโยบายด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(๑) เร่งพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นสังคมที่อยู่บนพื้นฐานขององค์ความรู้

(๒) เร่งพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มีคุณภาพและเพียงพอ

(๓) ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งโดยภาคเอกชนและภาครัฐ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ

(๔) ส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศในการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อเอื้อต่อการดำเนินการดังกล่าว

(๕) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูลและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในภาคการผลิต ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของประเทศในขณะที่ยุทธศาสตร์และเทคโนโลยีกำลังพลิกผันเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

(๖) ให้ความคุ้มครองต่อสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ

(๗) ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีที่สะอาด ปลอดภัยต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๑๐.๑๔ นโยบายต่างประเทศ

(๑) ดำเนินนโยบายต่างประเทศเชิงรุก เสริมความเข้มแข็งให้ประเทศไทยเพื่อให้มีบทบาทที่สร้างสรรค์ โดดเด่นและสำคัญในเวทีโลก เพิ่มพูนศักยภาพของประเทศในด้านการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ

(๒) มุ่งเน้นนโยบายต่างประเทศที่เป็นมิตรกับนานาชาติประเทศโดยถือหลักความเสมอภาคในการปฏิบัติต่อกันและไม่แทรกแซงกิจการภายในของกันและกัน

(๓) ส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติประเทศในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม

(๔) ยึดมั่นต่อพันธกรณีระหว่างประเทศตามกฎหมายระหว่างประเทศ กฎบัตรแห่งสหประชาชาติและกติการะหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิก

(๕) มุ่งแก้ปัญหาคาความขัดแย้งระหว่างประเทศด้วยหลักสันติวิธี

(๖) ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนภายใต้หลักการของรัฐธรรมนูญและกติการะหว่างประเทศ

(๗) ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติประเทศ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก

(๘) คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ

๑๐.๑๕ นโยบายการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

(๑) เสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว ลดความรุนแรงภายในครอบครัว

(๒) ส่งเสริมให้ประชาชนมีศักยภาพในการจัดการปัญหาของตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างและพัฒนาชุมชนและสังคมให้เข้มแข็งและมีความสุข

(๓) ส่งเสริมและพัฒนาบทบาทสตรีในการมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเสมอภาค

(๔) มุ่งลดความเหลื่อมล้ำในสังคม จัดให้ประชาชนได้มีที่อยู่อาศัยอย่างเหมาะสม

(๕) ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ตั้งแต่ อยู่ในครรภ์มารดา จนถึงเยาวชน สนับสนุนให้มีศูนย์เลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียนที่มีคุณภาพ ขจัดการละเมิดสิทธิเด็กและเยาวชนในทุกรูปแบบ

(๖) เสริมสร้างให้ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ด้วยการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ให้การสงเคราะห์ จัดการศึกษา จัดสวัสดิการ รวมถึงหาอาชีพให้แก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ

(๗) สร้างความพร้อมในการเป็นสังคมผู้สูงอายุ ส่งเสริมบทบาทผู้สูงอายุ ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาบ้านเมือง

(๘) มุ่งขจัดการเลือกปฏิบัติและความไม่เท่าเทียมที่เกิดจากเพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล

๑๐.๑๖ นโยบายด้านคมนาคม

(๑) พัฒนาระบบคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศเพื่อขนส่งสินค้าและคนให้เข้าถึงทุกพื้นที่ของประเทศให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ปลอดภัย และคุ้มค่า โดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรม

(๒) พัฒนาระบบคมนาคมขนส่งทางรางให้ครอบคลุมโดยเชื่อมโยงโครงข่าย และการบริหารจัดการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าและบริการที่สะดวกและปลอดภัยทั้งในพื้นที่ชนบท พื้นที่เมืองและระหว่างประเทศ

(๓) พัฒนาระบบขนส่งทางอากาศและพัฒนาศักยภาพของท่าอากาศยานให้ได้มาตรฐานสามารถรองรับต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวและการขนถ่ายสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) พัฒนาระบบโลจิสติกส์ให้มีประสิทธิภาพและเชื่อมต่อเครือข่ายการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบอย่างเป็นระบบ

(๕) พัฒนาท่าอากาศยานในประเทศเพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการบิน การท่องเที่ยวและการขนส่งทางอากาศ

๑๐.๑๗ นโยบายการป้องกันประเทศและความมั่นคงของชาติ

(๑) ปฏิรูปกองทัพให้เป็นกองทัพที่อยู่ภายใต้รัฐบาลตามหลักการสากล มีประสิทธิภาพ มีการใช้เทคโนโลยีทางทหารที่ทันสมัย มีการปฏิบัติงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้

(๒) จัดให้กองทัพมีโครงสร้าง อัตรา และกำลังพลที่เหมาะสมกับการป้องกัน ประเทศ พัฒนาระบบการบรรจุผู้เข้ารับราชการทหารเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการได้มาซึ่งบุคลากร ที่สมัครใจและตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

(๓) ปลุกฝังและพัฒนาให้บุคลากรในกองทัพมีความเป็นทหารอาชีพและมี จิตสำนึกประชาธิปไตย

(๔) ส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้สามารถบูรณาการขีดความสามารถ ของภาครัฐและเอกชน เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์

(๕) ส่งเสริมความสัมพันธ์และสร้างความเชื่อมั่นระหว่างกันกับกองทัพในกลุ่ม สมาชิกอาเซียน เพื่อลดความหวาดระแวงและสร้างความเข้าใจระหว่างกัน

(๖) ดูแลสวัสดิภาพของกำลังพลในกองทัพมิให้ถูกละเมิดสิทธิหรือศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์

(๗) เจ้าหน้าที่ตำรวจและฝ่ายพลเรือนเป็นผู้มีความรับผิดชอบหลักในการรักษา ความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ ถ้าจำเป็นให้ทหารเป็นเพียงผู้ช่วยเจ้าพนักงานเท่านั้น

หมวด ๓

สมาชิก

ส่วนที่ ๑

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิก

ข้อ ๑๑ สมาชิก ได้แก่ บุคคลที่ได้สมัครเป็นสมาชิกและได้ชำระค่าบำรุงพรรคซึ่ง นายทะเบียนสมาชิกพรรคได้อนุมัติให้รับเป็นสมาชิกแล้วตามข้อบังคับนี้

ผู้สมัครสมาชิกต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิดในกรณีเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันสมัครเข้าเป็นสมาชิก

(๓) มีความซื่อมั่นต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๔) มีความศรัทธาและยอมรับในเจตนารมณ์ อุดมการณ์ และนโยบายของพรรค

ข้อ ๑๒ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้สมัครเข้าเป็นสมาชิก

(๑) เป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น หรือผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองอื่น หรือผู้แจ้งการเตรียมการจัดตั้งพรรคการเมืองอื่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

(๒) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๕) อยู่ระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่

(๖) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ

(๗) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

(๘) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๙) เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีนับถึงวันสมัครเป็นสมาชิก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๑๐) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออกหรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐาน เป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

(๑๓) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง

(๑๔) เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกภาพสิ้นสุดยังไม่เกินสองปี

(๑๕) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๑๖) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

(๑๗) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใดๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการ มีส่วนไม่ว่าโดยตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย

(๑๘) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

ส่วนที่ ๒

การสมัครเป็นสมาชิก การชำระค่าบำรุงพรรค และการสิ้นสุดสมาชิกภาพ

ข้อ ๑๓ ผู้สมัครเป็นสมาชิกพรรคต้องยื่นใบสมัครตามแบบพิมพ์ของพรรค พร้อมหลักฐานด้วยตนเองต่อนายทะเบียนสมาชิกพรรคหรือนายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด พร้อมชำระค่าบำรุงพรรค ณ สำนักงานใหญ่ของพรรค สำนักงานสาขาพรรค หรือสำนักงานตัวแทนพรรคประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี และต้องลงนามรับรองว่าตนเองมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามในการสมัครสมาชิกไว้ด้วย

เมื่อนายทะเบียนสมาชิกพรรค นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ได้รับใบสมัครที่ได้ยื่นตามวรรคหนึ่งไว้แล้ว ให้ออกใบรับเอกสารและใบรับเงินชั่วคราวมอบให้กับผู้นั้นไว้เป็นหลักฐาน โดยการรับเงินดังกล่าวยังไม่ถือว่าเป็นการชำระค่าบำรุงพรรค ตามกฎหมายจนกว่าจะได้อนุมัติให้รับผู้นั้นเป็นสมาชิกและออกใบเสร็จรับเงินค่าบำรุงพรรคให้กับผู้นั้นแล้วเป็นต้นไป

นายทะเบียนสมาชิกพรรคมีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครสมาชิก เมื่อนายทะเบียนสมาชิกพรรคได้อนุมัติให้รับผู้ใดเป็นสมาชิก และผู้นั้นได้ชำระค่าบำรุงพรรคครบถ้วนแล้ว ให้นายทะเบียนสมาชิกพรรคบันทึกข้อมูลของสมาชิกลงในระบบฐานข้อมูลสมาชิกและออกหลักฐานรับรองการเป็นสมาชิกหรือบัตรประจำตัวสมาชิกให้ผู้นั้นไว้เป็นหลักฐานด้วย

การชำระค่าบำรุงพรรคอาจทำโดยชำระเป็นเงินสด โอนเงินผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือโดยวิธีอื่นใดก็ได้เข้าบัญชีพรรค และให้ผู้สมัครแนบหลักฐานการโอนเพื่อแสดงว่าได้ชำระค่าบำรุงพรรคแล้ว

ข้อ ๑๔ ให้นายทะเบียนสมาชิกพรรคจัดทำทะเบียนสมาชิกตามที่มีอยู่ลงในระบบฐานข้อมูลตามแบบที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดและประกาศรายชื่อสมาชิกไว้ ณ ที่ทำการสำนักงานใหญ่ของพรรค เพื่อให้ประชาชนทั่วไปตรวจสอบได้โดยสะดวก เมื่อกรณีมีสมาชิกเพิ่มขึ้นหรือลดลงหรือ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาให้แจ้งจำนวนสมาชิกที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงตามระเบียบที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดและประกาศรายชื่อสมาชิกที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงไว้ด้วยทุกครั้ง

ข้อ ๑๕ ภายใต้ข้อบังคับข้อ ๑๓ สมาชิกภาพของสมาชิกเริ่มตั้งแต่วันที่ผู้นั้นได้ชำระค่าบำรุงพรรค

ข้อ ๑๖ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๑ หรือข้อ ๑๒ แล้วแต่กรณี เว้นแต่กรณีมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๒ (๔) และเป็นการบวชตามประเพณีนิยม แต่ในระหว่างมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวจะใช้สิทธิในฐานะสมาชิกมิได้

(๔) ไม่ชำระค่าบำรุงพรรคเป็นเวลาสองปีติดต่อกัน

(๕) คณะกรรมการบริหารมีมติให้พ้นจากการเป็นสมาชิกเนื่องจากกระทำการขัดต่อวินัยหรือจริยธรรมอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุร้ายแรงอย่างอื่น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงสมาชิกที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๖) สมาชิกที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพ้นจากการเป็นสมาชิกเมื่อที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคมีมติด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค

โดยให้สมาชิกภาพของบุคคลดังกล่าวสิ้นสุดลงทันทีเมื่อที่ประชุมร่วมดังกล่าวได้มีมติ การลงมติให้ลงคะแนนเสียงโดยวิธีลับ

(๓) เมื่อพรรคสิ้นสุดลงหรือสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองตามกฎหมายหรือมีการควมรวมพรรคการเมือง

(๔) กรณีมีเหตุอื่นตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองกำหนดให้การเป็นสมาชิกภาพสิ้นสุดลง

การลาออก ตามข้อ (๒) ให้ถือว่าสมบูรณ์ต่อเมื่อได้ยื่นใบลาออกต่อนายทะเบียนสมาชิกพรรคหรือนายทะเบียนพรรคการเมือง แล้วแต่กรณี

เมื่อสมาชิกภาพของการเป็นสมาชิกของบุคคลใดสิ้นสุดลงให้นายทะเบียนสมาชิกพรรคขอชื่อและฐานข้อมูลของสมาชิกผู้นั้นออกจากทะเบียนสมาชิก และรายงานการเปลี่ยนแปลงต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองให้ทราบต่อไปพร้อมเรียกคืนหรือยกเลิกหนังสือรับรองการเป็นสมาชิกหรือบัตรประจำตัวสมาชิกที่ออกให้กับผู้นั้นด้วย

ข้อ ๑๑ สมาชิกที่ประสงค์จะลาออกจากการเป็นสมาชิกให้ยื่นหนังสือลาออกด้วยตนเองต่อนายทะเบียนสมาชิกพรรคหรือนายทะเบียนพรรคการเมืองและให้มีผลนับแต่วันที่นายทะเบียนสมาชิกพรรคหรือนายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับหนังสือลาออกแล้วแต่กรณี

การยื่นหนังสือลาออกตามวรรคหนึ่งอาจยื่นต่อนายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดก็ได้ แต่ให้มีผลนับแต่วันที่นายทะเบียนสมาชิกพรรคได้รับหนังสือลาออกเป็นต้นไป

ส่วนที่ ๓

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

ข้อ ๑๒ สมาชิกมีสิทธิ ดังต่อไปนี้

(๑) มีส่วนร่วมพิจารณาเพื่อออกข้อบังคับหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับในเรื่อง

(๑.๑) หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกหรือการให้ความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งการพ้นจากตำแหน่ง และหน้าที่และอำนาจของหัวหน้าพรรค เลขาธิการพรรค เภรัณยูภักพรรค นายทะเบียนสมาชิกพรรค กรรมการบริหารอื่น คณะกรรมการบริหาร หัวหน้า และกรรมการสาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

(๑.๒) การประชุมใหญ่ของพรรคและการประชุมใหญ่ของสาขาพรรค

(๑.๓) สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก ความรับผิดชอบของสมาชิก ต่อพรรค และความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิก

(๑.๔) มาตรฐานทางจริยธรรมของกรรมการบริหารและสมาชิก

(๑.๕) หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการคัดเลือกบุคคลซึ่งพรรคเห็นสมควรจะเสนอชื่อให้ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี

(๑.๖) หลักเกณฑ์และวิธีการการคัดเลือกบุคคลดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๑.๗) วิธีการบริหารเงินและทรัพย์สินและการจัดทำบัญชีของพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

(๑.๘) รายได้ของพรรคการเมือง และอัตราค่าธรรมเนียม และค่าบำรุงพรรค

(๑.๙) การเลิกพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

(๒) เสนอแนะนโยบายหรือแสดงความคิดเห็นต่อพรรค

(๓) เข้าร่วมประชุมและลงคะแนนเสียงตามที่กำหนดในข้อบังคับหรือตามมติ คณะกรรมการบริหาร

(๔) ได้รับเลือกเป็นกรรมการบริหาร กรรมการสาขา หรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด หรือกรรมการหรืออนุกรรมการอื่นๆ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับหรือเป็นที่ปรึกษาหรือผู้ปฏิบัติงานของพรรค

(๕) ได้รับเลือกเป็นตัวแทนพรรคในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๖) การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของพรรค

(๗) การคัดเลือกสมาชิกเพื่อส่งสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การคัดเลือกบุคคลซึ่งพรรคเห็นสมควรเสนอชื่อให้ได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๘) สิทธิอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารจะมีมติกำหนด

คณะกรรมการบริหารอาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข ให้สมาชิกปฏิบัติในการใช้สิทธิหรือการได้รับสิทธิของสมาชิกตาม (๑) ถึง (๗) ได้เท่าที่จำเป็น

ข้อ ๑๕ สมาชิกมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อพรรค ดังต่อไปนี้

(๑) ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

(๒) ชำระค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรค

- (๓) ปฏิบัติตามข้อบังคับและมติขององค์การบริหารงานของพรรค
- (๔) เข้ารับการฝึกอบรมความรู้ทางการเมืองตามหลักสูตรที่พรรคจัด
- (๕) สนับสนุน ส่งเสริม และเผยแพร่ นโยบายและอุดมการณ์ของพรรคตลอดจนกิจกรรมของพรรค
- (๖) สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค
- (๗) ยึดมั่นในระเบียบของพรรค วินัย และจริยธรรมของสมาชิก
- (๘) รักษาชื่อเสียงของพรรคโดยไม่กระทำการใดๆอันจะนำความเสียหายมาสู่พรรค
- (๙) ไม่กระทำการใดๆเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาหรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ของคณะกรรมการเลือกตั้งหรือนายทะเบียนพรรคการเมือง

ส่วนที่ ๔

หน้าที่และความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิกและประชาชนทั่วไป

ข้อ ๒๐ ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อย่างน้อยในแต่ละปีพรรคต้องมีกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างมีเหตุผล และมีความรับผิดชอบต่อสังคม และความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย

(๒) ร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางการพัฒนาประเทศ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผล โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจและความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน

(๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐและการดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล

(๔) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดอง รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่าง และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี เพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน

(๕) กิจกรรมอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน ทั้งนี้ ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นอกจากกิจกรรมทางการเมืองตามวรรคหนึ่งแล้ว พรรคมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสมาชิกและประชาชนดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสมาชิกและประชาชนทั่วไปในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจทางการเมือง

(๒) ส่งเสริมและให้ความเป็นธรรมแก่สมาชิกในกรอบแห่งกฎหมายและข้อบังคับ

(๓) ส่งเสริมและปลูกฝังความสำนึกทางการเมืองและให้การอบรมเพื่อพัฒนาความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป

(๔) พิจารณาช่วยเหลือและเป็นปากเสียงให้ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำอันไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมของหน่วยงานของรัฐ

(๕) เผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับพรรคให้สมาชิกและประชาชนทั่วไปทราบ

(๖) พิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีความเหมาะสม มีความรู้ความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรมจริยธรรม ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งและดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ข้อ ๒๑ พรรคอาจจัดให้มีผู้สนับสนุนกิจกรรมของพรรคได้ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

(๑) เยาวชน ได้แก่ บุคคลผู้มีอายุยังไม่ครบสิบแปดปีบริบูรณ์ และมีคุณสมบัติตามข้อ ๑๑ (๑) (๓) และ (๔) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๒ ที่แสดงความจำนงขอเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของพรรค

(๒) ผู้สูงอายุ ได้แก่ บุคคลผู้มีอายุตั้งแต่หกสิบปีขึ้นไป และมีคุณสมบัติตามข้อ ๑๑ (๑) (๓) และ (๔) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๒ ที่แสดงความจำนงขอเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของพรรค

(๓) บุคคลทั่วไปและองค์กรต่างๆ ได้แก่ บุคคล องค์กร หรือหน่วยงาน ที่มีความสนใจและแสดงความจำนงขอเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรมของพรรค แต่ไม่ได้เป็นสมาชิก

สิทธิหน้าที่และบทบาทของผู้สนับสนุนกิจกรรมของพรรค ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนด แต่จะให้ผู้สนับสนุนกิจกรรมของพรรคเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานของพรรคหรือควบคุม ครอบงำ ชี้นำกิจกรรมของพรรคในลักษณะที่ทำให้พรรคหรือสมาชิกขาดความเป็นอิสระไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมมิได้

ห้ามมิให้รับการสนับสนุนจากบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่มีบทบาทยุติของกฎหมาย ห้ามมิให้สนับสนุนกิจกรรมของพรรคการเมือง

หมวด ๔

โครงสร้างของพรรค

ส่วนที่ ๑

สำนักงานใหญ่

ข้อ ๒๒ สำนักงานใหญ่พรรคเป็นศูนย์กลางในการบริหารงานของพรรคอยู่ในการกำกับดูแลของเลขาธิการพรรค ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และให้มีสาขาพรรคและตัวแทนพรรคประจำจังหวัดต่างๆ ได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๓ ในการบริหารงานของพรรคให้มีหน่วยงานต่อไปนี้ในสำนักงานใหญ่

(๑) สำนักงานหัวหน้าพรรค มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑.๑) ตรวจสอบกลั่นกรองเรื่องก่อนเสนอหัวหน้าพรรค ทั้งเรื่องที่เป็นกิจการภายในและที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก

(๑.๒) สนับสนุนการปฏิบัติงานของหัวหน้าพรรคและรองหัวหน้าพรรค

(๑.๓) ดำเนินการอื่นใดตามที่หัวหน้าพรรคหรือรองหัวหน้าพรรคมอบหมาย

(๒) สำนักเลขาธิการพรรค มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๒.๑) บริหารกิจการภายในของพรรค

(๒.๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมของพรรค

(๒.๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง

(๒.๔) ประสานความร่วมมือระหว่างพรรค ส.ส. และรัฐมนตรีในสังกัดพรรค

(๒.๕) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารหรือหัวหน้าพรรค

มอบหมาย

(๓) สำนักนายทะเบียนสมาชิกพรรค มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๓.๑) ดำเนินการรับสมัครสมาชิก

(๓.๒) จัดทำและบริหารฐานข้อมูลสมาชิกและรายงานข้อมูลสมาชิก

(๓.๓) บันทึกข้อมูลและตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของสมาชิก

พรรคอาจจัดให้มีหน่วยงานต่างๆ ตามความจำเป็นและเหมาะสม ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักนโยบาย มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑.๑) ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์

ต่อการกำหนดนโยบาย

(๑.๒) กำหนดนโยบายที่จะใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งของพรรค

(๑.๓) เสนอให้มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงนโยบายของพรรคให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์

(๑.๔) เสนอวิธีการที่จะนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

(๑.๕) ดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย

(๒) สำนักสื่อสารการเมือง มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๒.๑) บริหารและพัฒนาระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ

(๒.๒) ประชาสัมพันธ์ อุดมการณ์ นโยบาย และกิจกรรมทางการเมืองของ

พรรค

(๒.๓) แลกข่าวและให้ข้อมูลต่อสื่อมวลชนตามที่คณะกรรมการบริหาร

มอบหมาย

(๒.๔) ชี้แจงข้อเท็จจริงต่อประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพรรคและสถานการณ์

ทางการเมือง

(๓) สำนักกฎหมาย มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๓.๑) รับผิดชอบด้านคดีความที่เกี่ยวข้องกับพรรคและบุคลากรของพรรค

(๓.๒) ให้คำแนะนำและข้อเสนอนั้นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายแก่

พรรคและบุคลากรของพรรค รวมถึงประชาชนทั่วไปตามที่มีการร้องขอ

(๓.๓) จัดหาทนายความเพื่อช่วยเหลืองานของพรรคตามความจำเป็น

(๓.๔) จัดทำร่างคำสั่งและหนังสือต่างๆ

(๓.๕) ประสานงานด้านกฎหมายกับที่ปรึกษากฎหมายของผู้ดำรงตำแหน่งทาง

การเมือง

(๓.๖) พิจารณาและให้คำแนะนำข้อกฎหมายเกี่ยวกับกิจการของรัฐสภาและ

รัฐมนตรี

(๓.๗) อำนาจหน้าที่อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารหรือหัวหน้าพรรค

มอบหมาย

(๔) สำนักกรรมบาลและตรวจสอบภายใน มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๔.๑) ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปโดยถูกต้องตามที่กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบของพรรคกำหนด

(๔.๒) ตรวจสอบการรับบริจาคและการจัดหารายได้ของพรรคให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายและข้อบังคับ

(๔.๓) ตรวจสอบและให้ความเห็นต่อพรรคในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล ตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย

(๔.๔) ตรวจสอบการจัดทำบัญชี และรายงานค่าใช้จ่าย

(๔.๕) ตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นของพรรคให้เป็นไปโดยถูกต้อง คุ่มค่าและมีประสิทธิภาพ

(๔.๖) หน้าที่อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๕) สำนักเครือข่ายและกิจกรรมทางการเมือง มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๕.๑) จัดทำแผนหรือโครงการที่พรรคจะต้องดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการเลือกตั้งหรือนายทะเบียนพรรคการเมือง

(๕.๒) จัดกิจกรรมทางการเมืองในแต่ละปีให้เป็นไปตามแผนและตามที่กำหนดในข้อบังคับ

(๕.๓) ประสานกับสำนักที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดกิจกรรมระดมทุนหรือการหารายได้ของพรรค

(๖) สำนักกิจการสาขาและตัวแทนพรรคประจำจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๖.๑) กำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของสาขาพรรคและตัวแทนพรรคประจำจังหวัดให้เป็นไปตามแผนหรือโครงการที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับกฎหมายและข้อบังคับ

(๖.๒) ตรวจสอบกลั่นกรองแผนหรือโครงการที่สาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดเสนอก่อนส่งให้คณะกรรมการบริหารพิจารณา

(๖.๓) ประสานงานกับสาขาพรรคและตัวแทนพรรคประจำจังหวัด เพื่อให้การปฏิบัติงานของพรรคและตัวแทนพรรคประจำจังหวัดเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและข้อบังคับ

(๖.๔) ประสานงานกับสาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด สมาชิกเพื่อประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครของพรรคในแต่ละเขตเลือกตั้ง

(๗) สำนักงบประมาณและการจัดหารายได้ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๗.๑) บริหารเงินและทรัพย์สินของพรรค

(๗.๒) จัดทำบัญชี รายได้ และรายจ่ายของพรรค

(๗.๓) จัดทำงบการเงิน

(๗.๔) รับผิดชอบเกี่ยวกับการรับบริจาค

(๗.๕) จัดหารายได้ของพรรคตามขอบเขตและเงื่อนไขที่กฎหมาย และข้อบังคับพรรคกำหนด

(๗.๖) ประสานงานกับกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเกี่ยวกับเงินอุดหนุน การใช้จ่ายเงิน และการรายงานค่าใช้จ่าย

(๘) สำนักจัดการประชุมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การประชุมรัฐมนตรี และการประชุมร่วมของกรรมการบริหาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และรัฐมนตรี

(๙) สำนักหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่คณะกรรมการบริหารมีมติให้จัดตั้งขึ้น

การกำหนดรูปแบบการบริหารของสำนักต่างๆ ค่าจ้าง สวัสดิการ สิทธิ และประโยชน์ตอบแทนอื่นของเจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนการทำสัญญาจ้าง การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง การถอดถอนออกจากตำแหน่งและการลงโทษให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ส่วนที่ ๒

สาขาพรรค

ข้อ ๒๔ ให้พรรคจัดตั้งสาขาพรรคขึ้นในพื้นที่ภาคต่างๆ ตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัด ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ส่วนการจัดตั้งสาขาพรรคเพิ่มเติม นอกจากนี้ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการบริหารเป็นผู้พิจารณากำหนด โดยสาขาพรรคแต่ละสาขา ต้องมีสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสาขานั้นตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป

สาขาพรรคที่จัดตั้งขึ้นให้ใช้ชื่อสาขาพรรคประกอบด้วยชื่อท้องที่ที่สาขาพรรคนั้นตั้งอยู่เป็นชื่อสาขาหรือจะใช้ชื่อภาคของพื้นที่นั้นประกอบเป็นชื่อสาขาพรรคก็ได้

(พรรคเพื่อไทย สาขา.....)

ข้อ ๒๕ เมื่อคณะกรรมการบริหารมีมติเห็นชอบกับการจัดตั้งสาขาพรรคแล้วให้จัดการประชุมสมาชิกที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตพื้นที่ของสาขาพรรคนั้น เพื่อเลือกคณะกรรมการ

สาขาพรรคภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการบริหารมีมติ ซึ่งในที่ประชุมครั้งนี้ต้องมีสมาชิกมาร่วมประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน

การเลือกคณะกรรมการสาขาพรรคให้เลือกหัวหน้าสาขาพรรค รองหัวหน้าสาขาพรรค เลขานุการสาขาพรรค รองเลขานุการสาขาพรรค เภรัณยูิกสาขาพรรค นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค โฆษกสาขาพรรค และกรรมการสาขาพรรคอื่นอีกไม่เกินสามคน

การเสนอชื่อบุคคลเพื่อคัดเลือกเป็นกรรมการสาขาพรรค ให้กระทำโดยมติคณะกรรมการบริหารหรือโดยสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม แต่การเสนอชื่อโดยสมาชิกจะต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน และสมาชิกคนหนึ่งมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกเป็นกรรมการสาขาพรรคได้ไม่เกินหนึ่งคน

ข้อ ๒๖ เมื่อจัดตั้งสาขาพรรคตามข้อ ๒๔ แล้ว ให้หัวหน้าพรรคมีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขา ต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่จัดตั้งสาขานั้น โดยยื่นไปพร้อมกับรายงานการประชุมจัดตั้งสาขาพรรค บัญชีรายชื่อคณะกรรมการสาขาพรรค สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านที่รับรองสำเนาถูกต้องของกรรมการสาขาพรรค บัญชีรายชื่อสมาชิกที่มีภูมิลำเนาในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสาขาพรรค และแผนผังแสดงที่ตั้งสาขาพรรค ตามแบบที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด

ข้อ ๒๗ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งสาขาพรรคหรือคณะกรรมการสาขาพรรค กรณีครบวาระ ตาย ลาออก เลือกลงคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ เลือกลงกรรมการสาขาพรรค กรรมการสาขาพรรคเปลี่ยนชื่อตัว เปลี่ยนชื่อสกุล หรือเปลี่ยนแปลงด้วยเหตุใดๆ ให้หัวหน้าพรรคมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้น และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย

ข้อ ๒๘ เมื่อหัวหน้าพรรคได้รับหนังสือรับรองการจัดตั้งสาขาพรรคหรือการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับสาขาพรรคจากนายทะเบียนพรรคการเมืองแล้ว ให้แจ้งคณะกรรมการบริหารพรรคทราบ และประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผย ณ ที่ทำการสาขาพรรคนั้น

ข้อ ๒๙ คณะกรรมการสาขาพรรคตามข้อ ๒๖ ประกอบด้วยหัวหน้าสาขาพรรค รองหัวหน้าสาขาพรรค เลขานุการสาขาพรรค รองเลขานุการสาขาพรรค เภรัณยูิกสาขาพรรค นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค โฆษกสาขาพรรค และกรรมการสาขาพรรคอื่นอีกไม่เกินสามคน ซึ่งเลือกโดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค

กรรมการสาขาพรรคต้องเป็นสมาชิกพรรคและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการบริหาร

กรรมการสาขาพรรคมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับเลือกและเมื่อพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว อาจได้รับเลือกเป็นกรรมการสาขาพรรคอีกได้

ในกรณีเลขาธิการพรรคเห็นว่ากรรมการสาขาพรรคผู้ใดมีพฤติการณ์ไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งต่อไปหรือหากให้ดำรงตำแหน่งต่อไปอาจทำให้พรรคได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง ให้เลขาธิการพรรคแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนในเรื่องดังกล่าวเพื่อเสนอเรื่องให้คณะกรรมการบริหารพิจารณาให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งได้

ข้อ ๓๐ คณะกรรมการสาขาพรรคมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๐ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) และที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการเพื่อหาสมาชิกเพิ่มขึ้น และรักษาสถานภาพสมาชิก
- (๒) ให้การศึกษาอบรมทางการเมืองและการอบรมอื่นๆ ตามเจตนารมณ์อุดมการณ์ และแนวนโยบายของพรรคแก่สมาชิก
- (๓) เผยแพร่เจตนารมณ์ อุดมการณ์ แนวนโยบาย และกิจกรรมของพรรคแก่ประชาชนทั่วไป
- (๔) รณรงค์หาเสียงช่วยเหลือและสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค
- (๕) ดำเนินกิจกรรมร่วมกับประชาชนในท้องถิ่นและดำเนิน โครงการเศรษฐกิจตามที่พรรคแนะนำหรือเห็นชอบ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่และรายได้ของประชาชนในท้องถิ่น
- (๖) บริหารกิจการภายในสาขาพรรคให้มีประสิทธิภาพ
- (๗) ดำเนินการเพื่อให้มีการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามที่กำหนดในข้อบังคับนี้
- (๘) เสนอแผนหรือโครงการที่จะดำเนินกิจกรรมตามข้อ ๒๐ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ในแต่ละปีให้หัวหน้าพรรคทราบภายในเดือนมกราคมของทุกปี
- (๙) เสนอแผนงาน แผนงบประมาณ แผนจัดหาทุนเสนอต่อคณะกรรมการบริหาร เพื่อให้ความเห็นชอบ
- (๑๐) ควบคุม ดูแล ให้คำแนะนำการปฏิบัติตนของสมาชิกในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และข้อบังคับ
- (๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่กฎหมายหรือข้อบังคับพรรคกำหนดหรือที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย

ข้อ ๓๑ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) พ้นจากความเป็นสมาชิก

(๔) พ้นจากตำแหน่งหัวหน้าสาขาพรรค รองหัวหน้าสาขาพรรค เลขานุการสาขาพรรค รองเลขานุการสาขาพรรค เภรัณยูกิจสาขาพรรค นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค โฆษกสาขาพรรค และกรรมการอื่น

(๕) คณะกรรมการบริหารมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากกระทำการฝ่าฝืนกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งของพรรค หรือมีพฤติกรรมเสื่อมเสียอันอาจก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อพรรคอย่างร้ายแรง

(๖) ที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคมีมติหรือคณะกรรมการสาขาพรรคมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกที่เข้าประชุมหรือของกรรมการสาขาพรรคทั้งหมดที่เข้าร่วมประชุมแล้วแต่กรณี ให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากมีพฤติกรรมเสื่อมเสียอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อพรรคอย่างร้ายแรง

(๗) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๒๕ พรรคสอง

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการสาขาพรรค นอกจากตำแหน่งหัวหน้าสาขาพรรคว่างลง ก่อนครบวาระให้คณะกรรมการสาขาพรรคแต่งตั้งกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่ง เข้าดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่าง โดยให้กรรมการสาขาพรรคที่ได้รับแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระการดำรงตำแหน่งที่เหลืออยู่ของกรรมการสาขาพรรคที่ตนแทน แต่ถ้าคณะกรรมการสาขาพรรคมีวาระการดำรงตำแหน่งเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน คณะกรรมการสาขาพรรคจะไม่แต่งตั้งกรรมการสาขาพรรคคนใดแทนตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคที่ว่างลงนั้นก็ได้

ข้อ ๓๓ ในกรณีที่ตำแหน่งหัวหน้าสาขาพรรคว่างลงให้มีการประชุมสาขาพรรค เพื่อเลือกหัวหน้าสาขาพรรคใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง ในระหว่างที่ไม่มีหัวหน้าสาขาพรรคให้รองหัวหน้าสาขาพรรครักษาการแทน ถ้ารองหัวหน้าสาขาพรรคไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคเลือกกรรมการสาขาพรรคคนหนึ่งรักษาการแทน

การดำเนินการใดๆของคณะกรรมการสาขาพรรคตามวรรคหนึ่งเมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการสาขาพรรครายงานให้คณะกรรมการบริหารทราบ

ข้อ ๓๔ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระ กรรมการสาขาพรรคทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคว่างลงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสาขาพรรคทั้งหมด

(๒) คณะกรรมการบริหารสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเพราะกระทำการฝ่าฝืนกฎหมายหรือข้อบังคับหรือกระทำการอื่นใดอันทำให้เกิดความเสียหายต่อพรรคอย่างร้ายแรง

(๓) ที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกของสาขาพรรคที่เข้าร่วมประชุมให้พ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๓๕ เมื่อครบวาระของคณะกรรมการสาขาพรรคหรือเมื่อกรรมการสาขาพรรคทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งให้เลือกคณะกรรมการสาขาพรรคใหม่ภายในหกสิบวัน ให้กรรมการสาขาพรรคที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะตามข้อ ๓๔ (๑) ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่จะเข้ารับหน้าที่ ในกรณีที่ไม่มีกรรมการสาขาพรรคเหลืออยู่หรือมีแต่ไม่ยินยอมดำเนินการเลือกคณะกรรมการสาขาพรรค ให้เลขาธิการพรรคดำเนินการให้มีการเลือกคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่

ข้อ ๓๖ การประชุมของสาขาพรรคมี ๒ ประเภท ดังนี้

(๑) การประชุมใหญ่สามัญ หมายถึง การประชุมที่คณะกรรมการสาขาพรรคจัดให้มีขึ้นปีละหนึ่งครั้ง ซึ่งจะต้องทำการประชุมก่อนการประชุมใหญ่สามัญของพรรค

(๒) การประชุมใหญ่วิสามัญ หมายถึง การประชุมคราวอื่นนอกเหนือจากกรณีตาม (๑) ซึ่งคณะกรรมการสาขาพรรคหรือคณะกรรมการบริหารมีมติให้จัดขึ้น

สมาชิกซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสาขาพรรคซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดในพื้นที่ของสาขาพรรคมีสิทธิเข้าชื่อเป็นหนังสือขอให้คณะกรรมการสาขาพรรคจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญสาขาพรรคได้ โดยหนังสือร้องขอต้องระบุถึงสาเหตุที่ขอให้เรียกประชุมและเรื่องที่จะเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาด้วย คณะกรรมการสาขาพรรคต้องจัดให้มีการประชุมภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอ

การประชุมใหญ่ของสาขาพรรคต้องมีกรรมการสาขาพรรคจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการสาขาพรรคทั้งหมดและสมาชิกพรรคซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสาขาพรรค ทั้งนี้ มีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจึงจะเป็นองค์ประชุม

การลงมติให้กระทำโดยเปิดเผย เว้นแต่การลงมติเพื่อคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการลงมติเลือกกรรมการสาขาพรรคให้ลงคะแนนลับ

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก ผู้เข้าร่วมประชุมคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ให้เลขานุการสาขาพรรคเป็นเลขานุการที่ประชุม หากเลขานุการสาขาพรรคไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองเลขานุการสาขาพรรคเป็นเลขานุการที่ประชุมแทน

การบริหารของสาขาพรรค นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ส่วนที่ ๓

ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ข้อ ๓๓ เขตเลือกตั้งในจังหวัดใดที่มีได้เป็นที่ตั้งของสำนักงานใหญ่หรือสาขาพรรค ถ้ามีสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้นเกินหนึ่งร้อยคนให้พรรคแต่งตั้งสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้นซึ่งมาจากการเลือกของสมาชิกดังกล่าวเป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัดเพื่อดำเนินกิจกรรมของพรรคในเขตพื้นที่รับผิดชอบนั้น

ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดที่ตั้งขึ้น ให้มีสำนักงานตัวแทนพรรคประจำจังหวัดโดยให้ใช้ชื่อจังหวัดต่อท้ายกับชื่อพรรคเป็นชื่อสำนักงานและระบุเขตเลือกตั้งต่อท้าย (สำนักงานตัวแทนพรรคเพื่อไทย ประจำจังหวัด.....เขตเลือกตั้งที่.....)

ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดต้องเป็นสมาชิกพรรคซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งนั้น และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการบริหาร

ข้อ ๓๔ การเลือกตัวแทนพรรคประจำจังหวัดให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้พรรคดำเนินการเรียกประชุมสมาชิกในเขตเลือกตั้งที่จะมีการเลือกตัวแทนพรรคประจำจังหวัดนั้น โดยประกาศให้สมาชิกทราบเป็นการทั่วไปว่าจะมีการประชุมดังกล่าวก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

(๒) ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน จึงจะเป็นองค์ประชุม

(๓) สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมหรือคณะกรรมการบริหารมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกเพื่อให้คัดเลือกเป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัดได้ กรณีสมาชิกเป็นผู้เสนอชื่อ ต้องมีสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

(๔) มติให้คัดเลือกตัวแทนพรรคประจำจังหวัดต้องมีคะแนนเสียงให้ความเห็นชอบเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่เข้าร่วมประชุม

(๕) เมื่อได้ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดแล้วให้คณะกรรมการบริหารมีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลนั้นเป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัด และให้หัวหน้าพรรคแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมือง

ทราบภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่มิมติแต่งตั้ง พร้อมทั้งส่งรายงานการประชุมการแต่งตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัด บัญชีรายชื่อตัวแทนพรรคประจำจังหวัดพร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้านที่รับรองสำเนาถูกต้องของตัวแทนพรรคประจำจังหวัด รวมทั้งบัญชีรายชื่อสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้น ตามแบบที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด

ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดในแต่ละพื้นที่ให้มีจำนวนไม่เกิน ๕ คน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี เมื่อพ้นตำแหน่งตามวาระแล้ว ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดอาจได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัดอีกก็ได้

ข้อ ๓๙ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่งเมื่อมีเหตุตามข้อ ๓๑ (๑) (๒) (๓) (๕) หรือ (๗) แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔๐ ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการสาขาพรรคตามข้อ ๓๐ เฉพาะในเขตพื้นที่ที่ตนเองรับผิดชอบ

การบริหารงานของตัวแทนพรรคประจำจังหวัดให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

หมวด ๕

การบริหารงานและการดำเนินการของพรรค

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๔๑ การบริหารงานของพรรคประกอบด้วย

- (๑) ที่ประชุมใหญ่
- (๒) คณะกรรมการบริหาร
- (๓) คณะผู้บริหาร
- (๔) ผู้ดำเนินงานพรรค
- (๕) ที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และรัฐมนตรี
- (๖) ที่ประชุมรัฐมนตรี
- (๗) ที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนที่ ๒ ที่ประชุมใหญ่

ข้อ ๔๒ ที่ประชุมใหญ่เป็นองค์กรบริหารสูงสุดของพรรค

(๑) การประชุมใหญ่สามัญหมายถึงการประชุมที่คณะกรรมการบริหารจัดการจัดให้มีขึ้นปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนเมษายนของทุกปี

(๒) การประชุมใหญ่วิสามัญหมายถึงการประชุมใหญ่คราวอื่นนอกจากกรณีตาม (๑) ซึ่งอาจกระทำได้โดย

(๒.๑) มติของคณะกรรมการบริหาร

(๒.๒) สมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร้องขอให้จัดประชุมใหญ่

(๒.๓) กรรมการบริหารจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการบริหารทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ร้องขอให้จัดประชุมใหญ่

(๒.๔) สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่หรือไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคนแล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่าร้องขอให้จัดประชุมใหญ่

หนังสือร้องขอต้องระบุสาเหตุที่ขอให้เรียกประชุมและเรื่องที่จะเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาด้วย ในกรณีนี้คณะกรรมการบริหารต้องจัดให้มีการประชุมภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอ

ข้อ ๔๓ หนังสือบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ให้ลงพิมพ์โฆษณาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในหนังสือพิมพ์รายวัน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นก็ได้ ก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่าสามวันหรือให้ผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมทราบก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ในหนังสือบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ให้ระบุวัน เวลา และสถานที่ประชุม พร้อมทั้งระเบียบวาระการประชุม

ข้อ ๔๔ องค์กรประชุมของที่ประชุมใหญ่มีดังนี้

(๑) กรรมการบริหารจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๒) ผู้แทนของสาขาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสาขาพรรคที่มีอยู่ในจำนวนนี้จะต้องประกอบด้วยผู้แทนของสาขาพรรคไม่น้อยกว่าสองสาขา ซึ่งมาจากภาคที่ต่างกัน

ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

(๓) ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

(๔) คณะผู้บริหาร

(๕) ตัวแทนสมาชิกตามจำนวนและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

(๖) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ถ้ามี)

(๗) รัฐมนตรี (ถ้ามี)

ทั้งนี้ มีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๔๕ มติของที่ประชุมใหญ่ให้ถือเสียงข้างมาก ผู้เข้าร่วมประชุมคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งเสียง ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานที่ประชุมใหญ่ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด ในกรณีที่ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมใหญ่ดำรงตำแหน่งหลายฐานะในคราวเดียวกัน ให้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนได้เพียงเสียงเดียว

การลงมติในที่ประชุมใหญ่ให้กระทำโดยเปิดเผยเว้นแต่การลงมติเลือกบุคคลตามข้อ ๔๗ (๓) และ (๔) ให้ลงคะแนนลับ

ข้อ ๔๖ ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุมใหญ่และเลขาธิการพรรคเป็นเลขานุการที่ประชุมใหญ่ ในกรณีหัวหน้าพรรคหรือเลขาธิการพรรคไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ประธาน คณะผู้บริหารหรือเลขานุการคณะผู้บริหารเป็นประธานที่ประชุมใหญ่หรือเลขานุการที่ประชุมใหญ่แล้วแต่กรณี ในกรณีประธานคณะผู้บริหารหรือเลขานุการคณะผู้บริหารไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานคณะผู้บริหารหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะผู้บริหารเป็นประธานที่ประชุมใหญ่หรือเลขานุการที่ประชุมใหญ่แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔๗ กิจการต่อไปนี้จะให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่

(๑) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองหรือนโยบายของพรรค

(๒) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับของพรรค

(๓) การเลือกหัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรค เลขาธิการพรรค รองเลขาธิการพรรค เหนรัญญิกพรรค นายทะเบียนสมาชิกพรรค โฆษกพรรค และกรรมการบริหารอื่นของพรรค

(๔) การเลือกคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค

(๕) ให้ความเห็นชอบรายงานการเงินและการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองที่ได้ดำเนินการไปในรอบปีที่ผ่านมา และแต่งตั้งผู้ตรวจสอบบัญชี

(๖) กิจการที่เสนอโดยคณะกรรมการบริหาร หรือหัวหน้าสาขาพรรค

(๗) กิจการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมาย และข้อบังคับนี้

การเสนอเรื่องให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อเลขาธิการพรรคไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาบรรจุในระเบียบวาระการประชุม เว้นแต่เป็นการเสนอโดยมติของคณะกรรมการบริหาร

กิจการตาม (๑) (๒) และ (๓) เมื่อได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่แล้ว ให้หัวหน้าพรรคมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงการจดทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่

ส่วนที่ ๓

คณะกรรมการบริหาร

ข้อ ๔๘ ให้มีคณะกรรมการบริหารคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคน แต่ไม่เกินยี่สิบเก้าคนประกอบด้วยหัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรค เลขาธิการพรรค รองเลขาธิการพรรค เภรัญญิกพรรค นายทะเบียนสมาชิกพรรค โฆษกพรรค และกรรมการบริหารอื่นๆ โดยดำเนินการเลือกตามวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) ให้เลือกหัวหน้าพรรคก่อน โดยให้สมาชิกผู้เข้าร่วมประชุมเป็นผู้เสนอชื่อต่อที่ประชุมซึ่งต้องมีผู้เข้าร่วมประชุมรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

(๒) เมื่อเลือกหัวหน้าพรรคได้แล้วให้เลือกตั้งรองหัวหน้าพรรค เลขาธิการพรรค รองเลขาธิการพรรค เภรัญญิกพรรค นายทะเบียนสมาชิกพรรค โฆษกพรรค และกรรมการบริหารอื่นๆ

(๓) การเลือกบุคคลตาม (๒) ให้หัวหน้าพรรคหรือผู้ที่หัวหน้าพรรคมอบหมายเสนอชื่อต่อที่ประชุมเพื่อลงมติ ในการเสนอชื่อจะต้องมีผู้เข้าร่วมประชุมรับรองไม่น้อยกว่าสิบคน ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิสมาชิกผู้เข้าร่วมประชุมในการเสนอชื่อบุคคลอื่นต่อที่ประชุม

(๔) ตำแหน่งรองหัวหน้าพรรค รองเลขาธิการพรรค และกรรมการบริหารอื่นๆ ให้มีจำนวนตามที่ที่ประชุมใหญ่กำหนด ทั้งนี้เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินจำนวนตามที่ระบุไว้ในวรรคหนึ่ง

มติของที่ประชุมที่ให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำโดยการลงคะแนนลับและให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด ในกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากันให้ใช้วิธีจับฉลาก

ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานคณะกรรมการบริหาร รองหัวหน้าพรรคที่หัวหน้าพรรคกำหนดเป็นรองประธานคณะกรรมการบริหาร และให้เลขาธิการพรรคเป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหาร เลขาธิการพรรคอาจแต่งตั้งให้รองเลขาธิการพรรคคนใดคนหนึ่งเป็นรองเลขานุการคณะกรรมการบริหารก็ได้

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการบริหารพรรคให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

ข้อ ๔๙ คณะกรรมการบริหารมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี นับตั้งแต่วันที่ได้รับเลือก โดยที่ประชุมใหญ่

ในกรณีที่ประชุมใหญ่เลือกคณะกรรมการบริหารไม่ครบจำนวนตามข้อ ๔๘ วรรคหนึ่ง แล้วต่อมามีการเลือกกรรมการบริหารเพิ่ม ให้กรรมการบริหารที่ได้รับเลือกเพิ่ม อยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่เหลืออยู่ของคณะกรรมการบริหารชุดเดิม

ข้อ ๕๐ คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินกิจกรรมของพรรคให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบาย ข้อบังคับพรรค และมติของที่ประชุมใหญ่ของพรรค รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการเลือกตั้งและของนายทะเบียนพรรคการเมือง

(๒) กำหนดนโยบายการบริหารและพัฒนาพรรค

(๓) ออก แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี

(๔) กำกับดูแล ตรวจสอบ และแนะนำให้สาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัดปฏิบัติการตามกฎหมาย หรือข้อบังคับ

(๕) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรค

(๖) พิจารณาอนุมัติให้จัดตั้งและยุบเลิกสาขาพรรคและตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

(๗) ควบคุมและกำกับดูแลมิให้สมาชิกกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืน

รัฐธรรมนูญ กฎหมาย ข้อบังคับ รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือของนายทะเบียนพรรคการเมือง

เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภามีหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลมิให้สมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคกระทำการในลักษณะที่อาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรืออาจเป็นคุณหรือโทษแก่บุคคลใดซึ่งสมควรรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาไม่ว่าโดยตรงหรือทางอ้อม

เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการบริหาร หรือเมื่อคณะกรรมการบริหารได้รับแจ้งจากนายทะเบียนพรรคการเมืองว่าสมาชิกกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืน (๖) ให้คณะกรรมการบริหารมีมติ หรือสั่งการให้สมาชิกยุติการกระทำนั้น โดยพลัน และกำหนดมาตรการหรือวิธีการที่จำเป็นเพื่อมิให้สมาชิกผู้ใดกระทำการอันอาจมีลักษณะดังกล่าวอีก แล้วแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ

(๑) จัดทำแผนหรือโครงการที่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองกำหนด

(๒) ปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในข้ออื่นแห่งข้อบังคับนี้ และกฎหมาย

คณะกรรมการบริหารอาจมีมติมอบหมายให้หัวหน้าพรรค หรือกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนหรือคณะผู้บริหาร ปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย และข้อบังคับ

ข้อ ๕๑ คณะกรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะเมื่อ

(๑) ครบวาระ

(๒) หัวหน้าพรรคพ้นจากตำแหน่ง

(๓) ที่ประชุมใหญ่มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของผู้เข้าประชุมให้พ้นจากตำแหน่ง

(๔) ตำแหน่งกรรมการบริหารว่างลงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารทั้งหมดที่ได้รับเลือกจากที่ประชุมใหญ่

(๕) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

เมื่อคณะกรรมการบริหารทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งแล้วให้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ภายในหกสิบวันนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการบริหารทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) (๒) หรือ (๔) ให้คณะกรรมการบริหารซึ่งพ้นจากตำแหน่งนั้นยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าที่ประชุมใหญ่จะได้เลือกคณะกรรมการบริหารชุดใหม่

ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งเพราะหัวหน้าพรรคพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) ให้รองหัวหน้าพรรคซึ่งเป็นรองประธานคณะกรรมการบริหารในขณะนั้นรักษาการในตำแหน่งหัวหน้าพรรค ในกรณีที่มิได้กำหนดรองประธานคณะกรรมการบริหารไว้ ให้คณะกรรมการบริหารเลือกกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งรักษาการในตำแหน่งหัวหน้าพรรคไปก่อน จนกว่าที่ประชุมใหญ่จะได้เลือกคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ และคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ได้เข้ารับหน้าที่แล้ว

ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๓) ให้ที่ประชุมใหญ่มีมติว่าจะให้คณะผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่แทนหรือจะมีมติให้สมาชิกตามจำนวนที่ที่ประชุมใหญ่มีมติปฏิบัติหน้าที่แทนคณะกรรมการบริหารจนกว่าที่ประชุมใหญ่จะได้เลือกคณะกรรมการบริหารชุดใหม่

ข้อ ๕๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามข้อ ๕๑ กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่งเป็นการเฉพาะตัวเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) พ้นจากตำแหน่งหัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรค เลขานุการพรรค รองเลขานุการพรรค เภรัณยูภักพรรค นายทะเบียนสมาชิกพรรค หรือโฆษกพรรค

(๔) ที่ประชุมใหญ่มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของผู้เข้าประชุมให้พ้นจากตำแหน่ง

(๕) พ้นจากการเป็นสมาชิก

(๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๔๘ วรรคท้าย

ข้อ ๕๓ เมื่อตำแหน่งกรรมการบริหารอื่นว่างลงนอกจากหัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรค เลขานุการพรรค รองเลขานุการพรรค เภรัณยูภักพรรค นายทะเบียนสมาชิกพรรค หรือโฆษกพรรค คณะกรรมการบริหารอาจจัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกกรรมการบริหารแทนตำแหน่งที่ว่างลง และให้กรรมการบริหารที่ได้รับเลือกใหม่อยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ ถ้าตำแหน่งรองหัวหน้าพรรค เลขานุการพรรค รองเลขานุการพรรค เภรัณยูภักพรรค นายทะเบียนสมาชิกพรรค หรือโฆษกพรรคว่างลง คณะกรรมการบริหารพรรคอาจให้จัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกผู้ดำรง

ตำแหน่งนั้นใหม่ และให้ผู้ที่ได้รับเลือกดำรงตำแหน่งได้เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ในระหว่างที่ยังไม่มีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนดังกล่าว คณะกรรมการบริหารอาจแต่งตั้งกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้นไปก่อนเป็นการชั่วคราว

ในกรณีที่กรรมการบริหารครบวาระ ตาย ลาออก เปลี่ยนชื่อตัว เปลี่ยนชื่อสกุล หรือเปลี่ยนแปลงด้วยเหตุใดๆ ให้หัวหน้าพรรคแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ มีเหตุดังกล่าว

ข้อ ๕๔ ในกรณีที่หัวหน้าพรรคไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองหัวหน้าพรรคที่เป็นรองประธานคณะกรรมการบริหารทำหน้าที่รักษาการแทน ถ้าไม่มีรองหัวหน้าพรรคตำแหน่งดังกล่าวหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้และหัวหน้าพรรคมิได้มอบหมายให้กรรมการบริหารคนใดปฏิบัติหน้าที่แทนให้คณะกรรมการบริหารแต่งตั้งกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่รักษาการแทน

ในกรณีที่ผู้ดำเนินงานพรรคตำแหน่งใดไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้และไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งระดับรองให้หัวหน้าพรรคแต่งตั้งกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่รักษาการแทน

ข้อ ๕๕ การประชุมคณะกรรมการบริหารต้องมีกรรมการบริหารมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุมถ้าหัวหน้าพรรคไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานคณะกรรมการบริหารทำหน้าที่ประธานแทน ถ้าไม่มีรองประธานคณะกรรมการบริหารหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้และหัวหน้าพรรคมิได้มอบหมายให้กรรมการบริหารคนใดปฏิบัติหน้าที่แทนให้ที่ประชุมเลือกกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งเป็นประธาน

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากเว้นแต่ข้อบังคับจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ผู้เข้าร่วมประชุมคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งหากคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๕๖ ให้คณะกรรมการบริหารประชุมอย่างน้อยสามเดือนต่อหนึ่งครั้ง

คณะกรรมการบริหารมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ใดๆ ที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย โดยให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการดังกล่าวมีอำนาจและหน้าที่ตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ข้อ ๕๗ หัวหน้าพรรคมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลซึ่งเป็นสมาชิก โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการบริหาร เพื่อให้คำปรึกษาแก่หัวหน้าพรรค หรือคณะกรรมการบริหาร ตามที่ หัวหน้าพรรค หรือกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

ส่วนที่ ๔ คณะผู้บริหาร

ข้อ ๕๘ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานพรรค คณะกรรมการบริหารอาจแต่งตั้งสมาชิก จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินสิบเอ็ดคนเป็นคณะผู้บริหาร

ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานคณะผู้บริหารและเลขาธิการพรรคเป็นเลขานุการคณะผู้บริหาร

ข้อ ๕๙ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะผู้บริหารให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ข้อ ๖๐ การประชุมคณะผู้บริหารให้นำข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุมคณะกรรมการบริหารมา ใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๖๑ ให้คณะผู้บริหารมีอำนาจหน้าที่ ตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย

ส่วนที่ ๕ ผู้ดำเนินงานพรรค

ข้อ ๖๒ ผู้ดำเนินงานพรรคประกอบด้วยหัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรค เลขาธิการพรรค รองเลขาธิการพรรค เภรัญญิกพรรค นายทะเบียนสมาชิกพรรค โฆษกพรรค และรองโฆษกพรรค

ข้อ ๖๓ หัวหน้าพรรคมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (๑) เป็นผู้แทนของพรรคในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก
- (๒) กำกับดูแลการบริหารงานพรรคให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับ
- (๓) บริหารงานพรรคตามที่ที่ประชุมใหญ่หรือคณะกรรมการบริหารมอบหมาย
- (๔) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับงานของพรรค
- (๕) แต่งตั้งและถอดถอนที่ปรึกษาหัวหน้าพรรค
- (๖) แต่งตั้งและถอดถอนเจ้าหน้าที่พรรค

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงานหรือบุคคลใดให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งรวมทั้งถอดถอนคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และบุคคลดังกล่าว

(๘) เรียกประชุมคณะกรรมการบริหาร

(๙) จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา เสนอต่อที่ประชุมใหญ่ของพรรคเพื่ออนุมัติภายในเดือนเมษายนของทุกปี ตามแบบที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด

(๑๐) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายหรือข้อบังคับกำหนดหรือตามที่คณะกรรมการบริหารเห็นสมควรกำหนด

เพื่อการนี้ หัวหน้าพรรคจะมอบหมายเป็นหนังสือให้ผู้ดำเนินงานพรรคหรือกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้

ข้อ ๖๔ รองหัวหน้าพรรคมีอำนาจหน้าที่ตามที่หัวหน้าพรรคมอบหมาย

ข้อ ๖๕ เลขานุการพรรคมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) ควบคุมดูแลกิจการภายในของพรรค

(๒) บริหารและรับผิดชอบงานของสำนักงานเลขานุการพรรค

(๓) จัดการประชุมใหญ่ การประชุมคณะกรรมการบริหารหรือการประชุมอื่นๆ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

(๔) ดำเนินการใดๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหาร หรือหัวหน้าพรรค

ข้อ ๖๖ รองเลขานุการพรรค มีอำนาจหน้าที่ตามที่เลขานุการพรรคมอบหมาย

ข้อ ๖๗ เภรัณยูกรพรรคมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) ควบคุมดูแลทรัพย์สิน รายรับรายจ่ายของพรรค

(๒) จัดทำบัญชีการเงิน แสดงรายรับรายจ่าย และงบดุลของพรรค

(๓) จัดสรรเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ที่พรรคได้รับมาให้เป็นค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร

(๔) ดำเนินการใดๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหาร หรือหัวหน้าพรรค

(๕) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๖๘ นายทะเบียนสมาชิกพรรคมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) รับสมัครบุคคลเข้าเป็นสมาชิก ตรวจสอบคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิก

(๒) ควบคุมดูแลทะเบียนสมาชิก ระบบฐานข้อมูลสมาชิกสาขาพรรค รายงานการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของสมาชิกพรรคต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง

(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่หัวหน้าพรรค หรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๖๘ โฆษกพรรคมีอำนาจหน้าที่ประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับพรรค กิจกรรมทางสังคม และการเมืองตลอดจนแนวนโยบายของพรรคแก่สื่อมวลชนและสาธารณชน

รองโฆษกพรรคมีอำนาจหน้าที่ตามที่โฆษกพรรคมอบหมาย

ข้อ ๗๐ ในกรณีหัวหน้าพรรคเห็นสมควรให้มีตำแหน่งอื่น เพื่อช่วยดำเนินงานพรรคระดับรองจากตำแหน่งผู้ดำเนินงานพรรคที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ เช่น ผู้อำนวยการพรรค รองผู้อำนวยการพรรค ประธานภาค รองประธานภาค ประธานเขตพื้นที่ รองประธานเขตพื้นที่ ผู้ช่วยเหรัญญิกพรรค ผู้ช่วยนายทะเบียนสมาชิกพรรค เลขานุการหัวหน้าพรรค หรือตำแหน่งอื่นๆ ให้หัวหน้าพรรค มีอำนาจกำหนดตำแหน่งอื่นนั้นและแต่งตั้งสมาชิกเข้าดำรงตำแหน่งดังกล่าวแล้วรายงานให้คณะกรรมการบริหารทราบ

ข้อ ๗๑ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งผู้อำนวยการพรรค ให้ผู้อำนวยการพรรคทำหน้าที่บริหารจัดการภายในสำนักงานใหญ่ของพรรค ให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ ของพรรค และสาขาพรรครวมทั้งอำนวยความสะดวกให้กับหน่วยงานบริหารต่างๆ ของพรรคในการใช้สำนักงานใหญ่ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทั้งนี้ ผู้อำนวยการพรรคต้องประสานงานกับเลขาธิการพรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

ข้อ ๗๒ ในกรณีที่หัวหน้าพรรคพ้นจากตำแหน่ง ให้นำความในข้อ ๕๑ มาใช้บังคับ และให้ผู้ช่วยดำเนินงานพรรคระดับรองที่หัวหน้าพรรคแต่งตั้งตามข้อ ๗๐ พ้นจากตำแหน่งด้วย

ให้ผู้ช่วยดำเนินงานพรรคระดับรองที่พ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าผู้ที่เข้ามาดำรงตำแหน่งแทนตนเข้ารับหน้าที่หรือมีการยุบตำแหน่ง

ส่วนที่ ๖

ที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหาร คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและรัฐมนตรี

ข้อ ๗๓ ในกรณีที่หัวหน้าพรรคเห็นสมควร อาจจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่าง คณะกรรมการบริหาร คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และรัฐมนตรีของพรรค เพื่อพิจารณา ในเรื่องที่มีความสำคัญ

ให้นำข้อ ๕๕ มาใช้บังคับกับการประชุมร่วมตามวรรคหนึ่ง โดยอนุโลม

ข้อ ๗๔ กรณีเรื่อง que เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมร่วมตามข้อ ๗๓ หากมีความเห็นขัดแย้ง กันจนไม่สามารถหาข้อยุติได้ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความเป็นเอกภาพของพรรค ให้หัวหน้าพรรค สั่งงดการออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้น โดยให้ตั้งคณะกรรมการพิเศษขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วย หัวหน้าพรรคและบุคคลอื่นซึ่งที่ประชุมร่วมเห็นชอบอีกไม่เกิน ๔ คน เพื่อพิจารณาและมีมติ ในเรื่องนั้น มติของคณะกรรมการพิเศษให้ถือเป็นมติของที่ประชุมร่วม

ส่วนที่ ๗

ที่ประชุมรัฐมนตรี

ข้อ ๗๕ ให้ประธานคณะผู้บริหารเป็นผู้เรียกประชุมรัฐมนตรีของพรรคและให้ที่ประชุม รัฐมนตรีมีอำนาจพิจารณาเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของรัฐบาล การปฏิบัติหน้าที่ของ รัฐมนตรีตลอดจนความสัมพันธ์กับพรรคร่วมรัฐบาลและเรื่องอื่นๆตามที่คณะผู้บริหารกำหนด

ในกรณีที่มิได้มีการแต่งตั้งคณะผู้บริหารให้หัวหน้าพรรคหรือผู้ที่หัวหน้าพรรคมอบหมาย เป็นผู้เรียกประชุม

ส่วนที่ ๘

ที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๗๖ ให้ประธานคณะผู้บริหารเป็นผู้เรียกประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค และให้ที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจหน้าที่พิจารณาเรื่องต่างๆที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ หน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและเรื่องอื่นๆตามที่คณะผู้บริหารกำหนด

ในกรณีที่ไม่มีคณะผู้บริหารให้หัวหน้าพรรคหรือเลขาธิการพรรคเป็นผู้เรียกประชุมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการบริหารพรรค

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเลือกประธานที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เลขานุการที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และอาจให้มีรองประธานผู้ช่วยเลขานุการ โฆษกของที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือตำแหน่งอื่นใดที่เห็นสมควรอีกก็ได้

ในกรณีที่มีประธานที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวรรคสองให้ประธานที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานการประชุม

คณะผู้บริหารหรือคณะกรรมการบริหารอาจกำหนดให้มีบุคคลอื่น ซึ่งเป็นสมาชิกพรรค ได้แก่ ผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค รัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือบุคคลอื่นใด เข้าร่วมประชุมกับที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ได้

ส่วนที่ ๕

การบริหารงบประมาณ

ข้อ ๑๓ ให้คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่อนุมัติงบประมาณ ควบคุมดูแลรับผิดชอบการบริหารการเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดของพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ตลอดจนจัดให้มีการทำบัญชีตามข้อ ๑๘ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

กรณี สาขาพรรคและตัวแทนพรรคประจำจังหวัดให้หัวหน้าสาขาพรรคและตัวแทนพรรคประจำจังหวัด จัดให้มีการทำบัญชีรับและจ่ายเงินของสาขาพรรคและตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ตามข้อ ๑๘ และรับรองความถูกต้องตลอดจนจัดส่งบัญชีของสาขาพรรคและตัวแทนพรรคประจำจังหวัด เพื่อแสดงรวมไว้ในบัญชีของพรรค โดยจัดทำรายงานให้พรรคทราบเป็นประจำทุกสิ้นเดือน และปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานสาขาพรรค หรือสำนักงานตัวแทนพรรคประจำจังหวัด พร้อมจัดทำบัญชีรายชื่อ และที่อยู่ของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาในเขตจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งสาขาพรรคหรือในจังหวัดที่ตนเองเป็นตัวแทนไว้ด้วยตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานสาขาพรรคหรือสำนักงานตัวแทนพรรคประจำจังหวัดแล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๘ บัญชีของพรรค บัญชีของสาขาพรรคและบัญชีของตัวแทนพรรคประจำจังหวัดประกอบด้วย

(๑) บัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับและแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย

(๒) บัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค

(๓) บัญชีแยกประเภท

(๔) บัญชีแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน

การลงรายการบัญชีต้องมีรายการและเอกสารประกอบการลงบัญชีที่ถูกต้องสมบูรณ์ โดยครบถ้วน

บัญชีตาม (๑) และ (๒) ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่รายการนั้นเกิดขึ้น บัญชีตาม (๓) และ (๔) ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่ รายการนั้นเกิดขึ้น

ข้อ ๙๕ พรรคต้องปิดบัญชีเป็นประจำทุกปีในวันสิ้นปีปฏิทิน

การปิดบัญชีให้จัดทำงบการเงินซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบแสดงฐานะทางการเงิน และงบรายได้และค่าใช้จ่ายของพรรค

งบแสดงฐานะทางการเงินต้องแสดงรายการสินทรัพย์ หนี้สินและทุนของพรรค ทั้งต้องแสดงที่มาของรายได้ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของพรรคไว้โดยชัดเจน โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและ รายการอื่น ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

งบการเงินของพรรคต้องจัดให้มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรองการสอบบัญชี

ข้อ ๙๖ งบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรองแล้วต้องเสนอที่ประชุมใหญ่ของพรรคภายในเดือนเมษายนของทุกปีโดยแจ้งให้สมาชิกทราบล่วงหน้าและปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานใหญ่ สาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

งบการเงินซึ่งที่ประชุมใหญ่อนุมัติแล้วตามวรรคหนึ่งหัวหน้าพรรคต้องรับรองความถูกต้อง ร่วมกับเหรียญพรรคและให้หัวหน้าพรรคส่งงบการเงินต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายใน สามสิบวัน นับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่อนุมัติพร้อมทั้งสำเนาบัญชีตามข้อ ๙๕

ข้อ ๙๗ ให้คณะกรรมการบริหารจัดการสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ของผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคดังนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้จัดสรร เป็นจำนวนรวม โดยพิจารณาตามจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคเสนอไว้ในบัญชีรายชื่อที่ยื่น ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๒) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งให้
จัดสรรแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคเป็นรายบุคคล

ค่าใช้จ่ายที่จัดสรรตาม (๑) และ (๒) ให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร

หมวด ๖

รายได้ของพรรค

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๘๒ รายได้ของพรรค มีดังต่อไปนี้

- (๑) เงินทุนประเดิมของพรรคตามข้อ ๘
 - (๒) เงินค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรค ตามที่กำหนดในข้อบังคับ
 - (๓) เงินที่ได้จากการจำหน่ายสินค้าหรือบริการ
 - (๔) เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใด ที่ได้จากการจัดกิจกรรมระดมทุน
ของพรรค
 - (๕) เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใด ที่ได้จากการบริจาค
 - (๖) เงินอุดหนุนจากกองทุน
 - (๗) ดอกผลและรายได้ที่เกิดจากทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดของพรรค
- การได้มาซึ่งรายได้ตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕) ต้องมีใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐาน
การได้มาซึ่งรายได้นั้นเป็นหนังสือ ทั้งนี้ ตามแบบที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด
- รายได้ของพรรคจะนำไปใช้เพื่อการอื่นใด นอกจากการดำเนินงานของพรรคมิได้

ส่วนที่ ๒

ค่าบำรุงพรรค

ข้อ ๘๓ ค่าบำรุงพรรค มีดังนี้

- (๑) ค่าบำรุงพรรคแบบตลอดชีพ อัตรา ๒,๐๐๐ บาท (สองพันบาท)
- (๒) ค่าบำรุงพรรคแบบรายปี อัตราปีละ ๑๐๐ บาท(หนึ่งร้อยบาท)

ในการเรียกเก็บค่าบำรุงพรรคภายในสามปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ ใช้บังคับ พรรคอาจเรียกเก็บเงินค่าบำรุงพรรคแบบรายปีน้อยกว่าหนึ่งร้อยบาทก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าสิบบาท

ข้อ ๘๔ เพื่อให้การเก็บเงินค่าบำรุงพรรคจากสมาชิกเป็นไปตามจำนวนและระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นหน้าที่ของกรรมการบริหาร กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค ในการดำเนินการให้สมาชิกได้ชำระค่าบำรุงพรรคให้ครบตามจำนวนและระยะเวลาดังกล่าว

ในกรณีที่พรรคประสงค์จะให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บเงินค่าบำรุงพรรคผ่านธนาคารของรัฐให้แจ้งความประสงค์ไปยังสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อประสานงานกับธนาคารของรัฐให้ดำเนินการต่อไป

เมื่อพรรคได้รับค่าบำรุงพรรคแล้ว ให้ออกใบเสร็จรับเงินตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ส่วนที่ ๓

การรับบริจาค

ข้อ ๘๕ หัวหน้าพรรค กรรมการบริหารพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดหรือสมาชิกผู้ใดได้รับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยผู้บริจาคประสงค์จะบริจาคให้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมของพรรค สาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด สมาชิกหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง ต้องจัดทำบันทึกการรับบริจาคตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดให้แล้วเสร็จภายในสามวัน นับแต่วันที่ได้รับบริจาค และให้จัดส่งบันทึกการรับบริจาคให้แก่พรรคภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้รับบริจาค

ถ้าทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดมีอำนาจส่งพรรคได้ ให้ผู้รับบริจาคแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการบริจาคให้พรรคทราบ

ข้อ ๘๖ เมื่อพรรคได้รับหลักฐานการบริจาคแล้วให้ออกใบเสร็จรับเงินหรือหลักฐานการรับบริจาคทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดภายในวันที่ได้รับบริจาคแล้วจัดส่งใบเสร็จรับเงินหรือหลักฐานการรับบริจาคให้แก่ผู้บริจาคภายในเจ็ดวันนับแต่ที่ออกหลักฐานนั้น

ข้อ ๘๗ ให้พรรคทำบันทึกการรับบริจาคไว้ในบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคของพรรค ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดรายการ โดยอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังนี้

- (๑) ชื่อ ที่อยู่ของพรรค และชื่อตัว ชื่อสกุล และที่อยู่ของผู้บริจาค
- (๒) ชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่งของผู้รับบริจาค
- (๓) วัน เดือน ปี ที่รับบริจาค
- (๔) รายละเอียดการรับบริจาค
- (๕) จำนวนเงินหรือมูลค่าทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- (๖) เอกสารอ้างอิง
- (๗) ลายมือชื่อหัวหน้าพรรคและเหรัญญิกพรรค

ข้อ ๘๘ ให้หัวหน้าพรรคประกาศบัญชีรายชื่อผู้บริจาค จำนวนเงิน รายการทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้รับบริจาค ที่มีมูลค่าไม่น้อยกว่าห้าพันบาท ตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด พร้อมทั้งวัตถุประสงค์ของการบริจาคเพื่อให้ประชาชนทราบเป็นประจำทุกสิ้นเดือน แล้วแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ประกาศ

การตีราคาทรัพย์สิน หรือการประเมินมูลค่าประโยชน์อื่นใดที่ได้รับจากการบริจาค ให้คำนวณตามราคาทรัพย์สิน อัตราค่าเช่า ค่าตอบแทน หรือค่าของสิทธิที่ได้รับตามปกติทางการค้าในท้องถิ่น

ข้อ ๘๙ ห้ามมิให้รับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

- (๑) เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลใดมีมูลค่าเกินสิบล้านบาทต่อปี
- (๒) เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยรู้หรือควรจะรู้ว่าได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีแหล่งที่มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
- (๓) เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ได้จากการที่ข้าราชการการเมืองใช้สถานะหรือตำแหน่งหน้าที่เรียไหรือชักชวนให้มีการบริจาคแก่พรรค หรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- (๔) เงินบริจาคจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นใดของรัฐ หรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ วัด หรือนิติบุคคลอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศาสนา และองค์กรทางศาสนา ไม่ว่าจะมิใช่สถานะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ด้วย
- (๕) รับบริจาคจากบุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคลที่มีข้อห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

ข้อ ๙๐ ภายใต้บังคับข้อ ๘๕ และข้อ ๘๘ นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประกาศใช้บังคับแล้วจนถึงวันเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใด

ได้รับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่ารวมกันแล้วเกินหนึ่งหมื่นบาทต่อวัน โดยผู้บริจาคประสงค์จะบริจาคให้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้น หรือของพรรค หรือเพื่อใช้ในการเลือกตั้ง ต้องแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาคตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ถ้าสิ่งที่ได้รับบริจาคตามวรรคหนึ่งไม่อาจนำส่งพรรคได้ หรือเป็นของสละเสียได้ ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้นแจ้งให้พรรคทราบเพื่อบันทึกมูลค่าของสิ่งนั้นไว้ เป็นค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครผู้นั้น

ในกรณีที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดมีเหตุสงสัยว่าเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ที่ตนได้รับเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมของพรรค หรือเพื่อใช้ในการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง หรือเป็นสิ่งของตามวรรคสองหรือไม่ ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัย

ข้อ ๕๑ ให้หัวหน้าพรรคและเหรัญญิกพรรค เปิดบัญชีกับธนาคารพาณิชย์โดยระบุชื่อเจ้าของบัญชีในนามของพรรค และให้หัวหน้าพรรคแจ้งหมายเลขบัญชีของบัญชีเงินฝากและจำนวนเงินที่เปิดบัญชีของทุกบัญชีแก่นายทะเบียนพรรคการเมืองภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เปิดบัญชีดังกล่าว

ข้อ ๕๒ กรณีรับบริจาคเป็นเงินสดให้หัวหน้าพรรคและเหรัญญิกพรรค นำเงินฝากในบัญชีธนาคารพาณิชย์ตามข้อ ๕๑ ภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้รับบริจาค หากรับบริจาคเป็นตั๋วแลกเงิน หรือเช็คจะต้องไม่ถูกปฏิเสธการจ่ายเงิน จึงถือได้ว่าเป็นการบริจาคแก่พรรค

ข้อ ๕๓ ให้หัวหน้าพรรค กรรมการบริหารพรรค และเหรัญญิกพรรค เป็นผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อส่งจ่ายในนามพรรค ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ข้อ ๕๔ การบริหารเงิน ทรัพย์สิน และการบัญชีของพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรค ประจำจังหวัด นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนดซึ่งจะต้องทำโดยเปิดเผย และให้สมาชิกตรวจสอบได้โดยสะดวก

ส่วนที่ ๔

การหารายได้จากการจำหน่ายสินค้า หรือบริการ และการจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรค

ข้อ ๕๕ พรรคอาจจัดหารายได้จากการจำหน่ายสินค้าหรือการให้บริการได้ โดยราคาหรือค่าตอบแทนจากการจำหน่ายสินค้าหรือการให้บริการให้ค่านึงถึงราคาตามปกติในท้องถิ่น

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่มีลักษณะเป็นการแสวงหากำไรมาแบ่งปันกันในทางธุรกิจ

ข้อ ๕๖ เมื่อจะมีการจัดจำหน่ายสินค้าหรือบริการในคราวใดให้เสนอรายละเอียดเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ พร้อมราคาหรือค่าตอบแทนให้คณะกรรมการบริหารพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการ

สถานที่จำหน่ายสินค้าหรือการให้บริการ ได้แก่ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ ที่ตั้งสำนักงานสาขา พรรค บริเวณสถานที่จัดระดมทุน บริเวณสถานที่จัดประชุมใหญ่ของพรรค หรือของสาขาพรรค หรือสำนักงานตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ข้อ ๕๗ เมื่อมีการจัดจำหน่ายสินค้าหรือบริการแล้ว ให้หัวหน้าพรรคจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับตัวสินค้าหรือลักษณะการให้บริการ ซึ่งประกอบด้วย รายการ จำนวนเงิน หรือมูลค่าของสินค้าหรืออัตราค่าบริการแต่ละประเภทไว้ให้ครบถ้วนและถูกต้อง

ให้พรรคออกใบเสร็จรับเงินตามแบบที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนดให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้ใช้บริการด้วย

ข้อ ๕๘ รายได้จากการจำหน่ายสินค้าหรือบริการ ให้บันทึกบัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับและนำไปแสดงในงบการเงินประจำปีของพรรคให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๕๙ ห้ามมิให้จำหน่ายสินค้าหรือบริการในช่วงเก้าสิบวันก่อนครบอายุของสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งในกรณีการเลือกตั้งทั่วไปอันเนื่องมาจากครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร หรือในช่วงที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้ง ในกรณีเป็นการเลือกตั้งอันเนื่องมาจากเหตุอื่นนอกจากครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๑๐๐ การจัดการรายได้จากการจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรคให้ประกาศให้สมาชิกและประชาชนทราบเป็นการทั่วไปล่วงหน้าก่อนวันจัดระดมทุนและให้กระทำโดยเปิดเผยแสดงวัตถุประสงค์ว่าเป็นการระดมทุนของพรรคอย่างชัดเจน

ข้อ ๑๐๑ สถานที่จัดกิจกรรมระดมทุน ได้แก่ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของพรรค ที่ตั้งสำนักงานสาขาพรรค บริเวณสถานที่จัดประชุมใหญ่ประจำปีของพรรค สาขาพรรค สำนักงานตัวแทนพรรคประจำจังหวัด หรือสถานที่อื่นตามที่พรรคเห็นสมควร

ข้อ ๑๐๒ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่จัดกิจกรรมระดมทุนสิ้นสุดลง ให้หัวหน้าพรรคจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมระดมทุน และจำนวนเงินที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมระดมทุน

และให้หัวหน้าพรรคประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปพร้อมทั้งแจ้งให้นายทะเบียนทราบด้วย

ข้อ ๑๐๓ เมื่อพรรคดำเนินการจัดกิจกรรมระดมทุน ให้ออกไปเสรีรับเงินให้แก่ผู้สนับสนุนเงินตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ให้บันทึกบัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับจากการจัดกิจกรรมระดมทุนและนำไปแสดงในงบการเงินประจำปีของพรรคให้ครบถ้วนและถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๑๐๔ การจัดกิจกรรมระดมทุนต้องไม่กระทำในช่วงเก้าสิบวันก่อนวันครบอายุของสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้ง ในกรณีเป็นการเลือกตั้งทั่วไปอันเนื่องมาจากครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร และต้องไม่กระทำในช่วงที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้ง

หมวด ๗

การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ส่วนที่ ๑

การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๑๐๕ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งคณะหนึ่งจำนวนไม่เกิน ๑๕ คน ซึ่งเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตามข้อ ๔๗ (๔) ประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรค จำนวน ๗ คน หัวหน้าสาขาพรรคและตัวแทนพรรคประจำจังหวัด มีจำนวนรวมกันไม่เกิน ๘ คน ทั้งนี้ ต้องมีหัวหน้าสาขาพรรคซึ่งมาจากภาคที่ต่างกัน จำนวนไม่น้อยกว่า ๔ คน เป็นกรรมการ

ให้หัวหน้าพรรคเป็นผู้เสนอรายชื่อกรรมการบริหารพรรคต่อที่ประชุมใหญ่เพื่อคัดเลือกเป็นกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส่วนการได้มาของหัวหน้าสาขาพรรคและตัวแทนพรรคประจำจังหวัด เพื่อเสนอให้ที่ประชุมใหญ่คัดเลือกให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ได้ผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรม จริยธรรม ตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่กำหนดในข้อบังคับนี้ และดำเนินการ

สรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองและตามข้อบังคับนี้

คณะกรรมการบริหารอาจแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อช่วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาตามที่คณะกรรมการบริหารหรือคณะกรรมการสรรหามอบหมายก็ได้

ข้อ ๑๐๖ การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งให้ดำเนินการตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการสมัครเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง และประกาศให้สมาชิกทราบเป็นการทั่วไป

(๒) เมื่อพ้นกำหนดเวลารับสมัครตาม (๑) ให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัคร แต่ละเขตเลือกตั้ง แล้วส่งรายชื่อผู้สมัครให้สาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ที่มีพื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้น

(๓) เมื่อสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดได้รับรายชื่อผู้สมัครจากคณะกรรมการสรรหาแล้ว ให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดจัดการประชุมสมาชิกเพื่อลงคะแนนเลือกผู้สมัครตามรายชื่อที่คณะกรรมการสรรหาส่งมา

(๔) การประชุมสาขาพรรคต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน การประชุมตัวแทนพรรคประจำจังหวัดต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน โดยในการลงคะแนนให้สมาชิกมีสิทธิลงคะแนนเลือกผู้สมัครได้หนึ่งคน และเมื่อลงคะแนนเลือกเสร็จสิ้นแล้ว ให้นำคะแนนและประกาศผลการนับคะแนนของสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้น แล้วรายงานรายชื่อผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนลำดับสูงสุดสองลำดับแรกให้คณะกรรมการสรรหาทราบโดยเร็ว ในกรณีที่มีผู้มีคะแนนเท่ากันมากกว่าจำนวนดังกล่าวให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหาในการจัดเรียงลำดับ

(๕) ให้คณะกรรมการสรรหาส่งรายชื่อผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนของแต่ละเขตเลือกตั้งให้คณะกรรมการบริหารพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยพิจารณาจากผู้มีคะแนนสูงสุดของแต่ละเขตเลือกตั้ง หากคณะกรรมการบริหารไม่เห็นชอบ ให้แสดงเหตุผลและให้พิจารณา ผู้สมัครซึ่งได้คะแนนในลำดับถัดไปเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารไม่เห็นชอบกับรายชื่อที่สาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดส่งมาทั้งหมด ให้คณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการสรรหาประชุมร่วมกัน หากที่ประชุมร่วมกัน มีมติเห็นชอบกับรายชื่อผู้สมัครผู้ใด ให้เสนอรายชื่อผู้นั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง แต่ถ้าที่ประชุมร่วมกันมีมติไม่เห็นชอบกับ

รายชื่อผู้สมัครที่สาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดส่งมาทั้งหมด ให้คณะกรรมการสรรหาแจ้งเหตุผลให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้นทราบและให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) จนกว่าจะได้ ผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น

ข้อ ๑๐๗ การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้ดำเนินการตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการเสนอรายชื่อบุคคลเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง และมีหนังสือแจ้งไปยังคณะกรรมการบริหาร หัวหน้าสาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด และประกาศให้สมาชิกทราบเป็นการทั่วไป

(๒) เมื่อพ้นกำหนดเวลาเสนอรายชื่อจากกรรมการบริหาร หัวหน้าสาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัดตาม (๑) ให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบคุณสมบัติและจัดทำบัญชีรายชื่อไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบรายชื่อโดยคำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจาก ภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิงแล้วส่งบัญชีรายชื่อดังกล่าวไปยังสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

(๓) ให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดจัดการ ประชุมเพื่อให้สมาชิกลงคะแนนเลือกบุคคลในบัญชีรายชื่อตาม (๒) โดยให้สมาชิกลงคะแนนเลือกได้คนละไม่เกินสิบห้ารายชื่อ โดยการประชุมสาขาพรรคต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนหรือการประชุมตัวแทนพรรคประจำจังหวัดต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน เมื่อลงคะแนนเลือกเสร็จสิ้นแล้วให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดประกาศผลการนับคะแนนของสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดนั้น แล้วรายงานไปยังคณะกรรมการสรรหาโดยเร็ว

(๔) ให้คณะกรรมการสรรหาจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยเรียงลำดับตามผลรวมของคะแนนที่ได้รับจากสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดตาม (๓) โดยให้หัวหน้าพรรคอยู่ในบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งลำดับที่หนึ่งและให้เรียงลำดับรายชื่อ ตามผลคะแนนดังกล่าวในลำดับถัดไปจนครบจำนวนในกรณีที่คะแนนของบุคคลตามบัญชีรายชื่อเท่ากันให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหาในการจัดเรียงลำดับ

(๕) ให้คณะกรรมการสรรหาส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งตาม (๔) ให้ คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากคณะกรรมการบริหารไม่เห็นชอบให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) จนกว่าจะได้ บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง

พรรคจะเสนอรายชื่อบุคคลใดเป็นผู้สมัครต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากบุคคลนั้น และบุคคลดังกล่าวต้องเป็นสมาชิกพรรคเพียงพรรคเดียว ต้องไม่มีรายชื่อซ้ำกับพรรคการเมืองอื่น และไม่ซ้ำกับรายชื่อผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ข้อ ๑๐๘ มิให้นำข้อ ๑๐๖ มาใช้บังคับในกรณีเป็นการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งที่เป็น โฆษ หรือการเลือกตั้ง ใหม่ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดได้รับเลือกตั้งหรือกรณีผู้สมัครตายก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้ง แต่ให้ ดำเนินการคัดเลือกผู้สมัคร ดังนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครซึ่งตั้งขึ้นในการเลือกตั้งทั่วไปในครั้งนั้น เสนอ ชื่อสมาชิกที่สมควรส่งเป็นผู้สมัครต่อคณะกรรมการบริหารเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยให้ คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับฟังความคิดเห็นของหัวหน้าสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคประจำ จังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้น ประกอบพิจารณาด้วย

(๒) ถ้าคณะกรรมการบริหารไม่ให้ความเห็นชอบบุคคลตามที่คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครเสนอ ให้คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครสรรหาบุคคลอื่นแทนผู้นั้น แต่หากคณะกรรมการ สรรหาผู้สมัครยังยืนยันที่จะเสนอชื่อบุคคลเดิมและคณะกรรมการบริหารไม่เห็นชอบด้วย ให้คณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครประชุมร่วมกัน เมื่อที่ประชุมร่วมกัน ดังกล่าวมีมติเป็นประการใดให้ดำเนินการไปตามมตินั้น การลงมติดังกล่าวให้กระทำโดยวิธี ลงคะแนนลับ

(๓) คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ที่มีการเลือกตั้ง อาจเสนอ ชื่อสมาชิกเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาส่งเป็นผู้สมัครได้

กรณีที่คณะกรรมการบริหารพิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง จะทำให้เกิดปัญหาในการส่งผู้สมัคร ระยะเวลาสมัคร การหาเสียงเลือกตั้ง หรือปัญหาอื่นใด ให้คณะกรรมการบริหารมีมติให้ส่งผู้ที่มีความเหมาะสมลงสมัครได้ โดยไม่ต้องดำเนินการตาม วรรคหนึ่ง แต่ให้รับฟังความคิดเห็นของหัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ในเขต เลือกตั้งนั้นประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๑๐๙ เมื่อได้สรรหาบุคคลที่จะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งได้แล้วให้หัวหน้าพรรคออก หนังสือรับรองการส่งผู้นั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อประกอบการสมัครรับเลือกตั้ง

ส่วนที่ ๒

การคัดเลือกสมาชิกเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการคัดเลือก

สมาชิก

เพื่อเสนอให้ได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๘๘ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๑๐ การคัดเลือกสมาชิกเพื่อส่งลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ นอกจากต้องดำเนินการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายและข้อบังคับได้กำหนดไว้แล้ว ให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม
- (๒) เป็นผู้ที่ยึดมั่นในอุดมการณ์ แนวนโยบายของพรรค และข้อบังคับพรรค
- (๓) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียอันเป็นที่ปรากฏต่อสังคมทั่วไป

ข้อ ๑๑๑ การคัดเลือกสมาชิกซึ่งพรรคเห็นสมควรเสนอให้ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๘๘ ของรัฐธรรมนูญ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ นอกจากพิจารณาจากบุคคลตามมาตรา ๑๑๐ (๑) (๒) และ (๓) แล้ว ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) ให้พรรคจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารเพื่อคัดเลือกบุคคลที่พรรคจะเสนอรายชื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีไม่เกินสามรายชื่อ ยื่นต่อคณะกรรมการเลือกตั้งก่อนปิดการสมัครรับเลือกตั้ง

ในการประชุมเพื่อคัดเลือกบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้พรรคเชิญผู้แทนหัวหน้าสาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ซึ่งมีอยู่ในขณะนั้น ตามจำนวนที่เห็นสมควรเข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นประกอบการพิจารณาด้วย

(๒) ให้พรรคดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามในการดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญของบุคคลที่จะเสนอรายชื่อให้เรียบร้อยก่อนมีมติให้ความเห็นชอบ

(๓) เมื่อคณะกรรมการบริหารมีมติให้ความเห็นชอบรายชื่อบุคคลตาม (๑) แล้ว ให้บุคคลนั้น ทำหนังสือยินยอมให้เสนอชื่อตนเองตามรายละเอียดที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด ทั้งนี้ บุคคลดังกล่าวต้องไม่เคยทำหนังสือยินยอมให้เสนอชื่อตนเองดังกล่าวให้พรรคการเมืองอื่นในการเลือกตั้งครั้งนั้น

ในกรณีจำเป็นไม่อาจรับฟังความเห็นของผู้แทนสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดได้ทันกำหนดเวลาที่จะแจ้งรายชื่อต่อคณะกรรมการเลือกตั้ง คณะกรรมการบริหาร

อาจรับฟังความเห็นของหัวหน้าสาขาพรรคและตัวแทนพรรคประจำจังหวัด รวมถึงสมาชิกโดยวิธีการอื่นก็ได้ เพื่อให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในการดำเนินการดังกล่าว

ส่วนที่ ๓

การคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ข้อ ๑๑๒ การคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานคณะกรรมการและกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎร รัฐมนตรีที่ปรึกษา เลขานุการรัฐมนตรี และข้าราชการการเมืองอื่นให้พิจารณาจากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่ง ซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรม จริยธรรม โดยให้สมาชิกมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในการดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

หมวด ๘

วินัยและมาตรฐานทางจริยธรรมของสมาชิกและกรรมการบริหาร

ส่วนที่ ๑

วินัยและมาตรฐานทางจริยธรรมของสมาชิก

ข้อ ๑๑๓ สมาชิกมีหน้าที่รักษาวินัยและจริยธรรมดังต่อไปนี้

- (๑) เคารพสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๒) ยึดมั่นในเจตนารมณ์ อุดมการณ์และแนวนโยบายของพรรค
- (๓) ปฏิบัติตามนโยบาย ข้อบังคับ มติคณะกรรมการบริหารพรรค คำสั่งผู้ดำเนินงานพรรคที่สั่งการภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ และประกาศ ระเบียบ ของพรรคอย่างเคร่งครัด
- (๔) ไม่ใช้ความเป็นสมาชิกไปแสวงหาประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อบุคคลอื่นโดยขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรมอันดี หรือข้อบังคับ

- (๕) ไม่วิพากษ์วิจารณ์สมาชิกด้วยกัน หรือองค์การบริหารของพรรคต่อบุคคลภายนอกในทางที่เสียหาย
- (๖) ไม่ปกปิดความผิด และไม่ละเลยต่อการแจ้งความผิดของสมาชิกที่ก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อชื่อเสียงของพรรค
- (๗) ไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย หรือผิดศีลธรรมอันดี ที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และชื่อเสียงของพรรค
- (๘) เคารพมติของคณะกรรมการบริหารเกี่ยวกับการเลือกผู้ที่พรรคส่งลงสมัครรับเลือกตั้ง
- (๙) ประพฤติตน และดำรงชีพด้วยความมีคุณธรรมและอยู่ในกรอบแห่งกฎหมาย
- (๑๐) รับผิดชอบต่อหน้าที่ในกิจการงานของพรรคตามขีดความสามารถของตน
- (๑๑) แจ้งความจริง หรือรับผิดชอบต่อข้อเท็จจริงที่แจ้งในการสมัครเข้าเป็นสมาชิก
- (๑๒) ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น หรือไปดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองอื่นในระหว่างที่ เป็นสมาชิกหรือสัปดาห์พรรคการเมืองอื่น
- (๑๓) สมาชิกที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องปฏิบัติตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อบังคับการประชุมรัฐสภา และประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย

ส่วนที่ ๒

มาตรฐานทางจริยธรรมของกรรมการบริหาร

ข้อ ๑๑๔ กรรมการบริหาร กรรมการสาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัดนอกจากต้องปฏิบัติตามข้อ ๑๑๓ แล้ว ให้นำมาตรฐานทางจริยธรรมที่ใช้บังคับกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นมาใช้กับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วยโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๓

คณะกรรมการวินัยและจริยธรรม

ข้อ ๑๑๕ ให้มีคณะกรรมการวินัยและจริยธรรมขึ้นคณะหนึ่ง จำนวนไม่เกินห้าคน ซึ่งหัวหน้าพรรคเสนอชื่อให้คณะกรรมการบริหารพิจารณาให้ความเห็นชอบและแต่งตั้ง

คณะกรรมการวินัยและจรรยาบรรณมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดูแล รักษาระเบียบ วินัยและจรรยาบรรณของสมาชิก

(๒) สอบสวนข้อเท็จจริงและพิจารณาข้อกล่าวหาสมาชิก แล้วเสนอผลการพิจารณาต่อคณะกรรมการบริหาร เพื่อดำเนินการตามข้อบังคับ

(๓) ออกกฎและระเบียบเกี่ยวกับวินัยและจรรยาบรรณ เพื่อเสนอคณะกรรมการบริหารเพื่อให้ความเห็นชอบและประกาศใช้บังคับต่อไป

วาระการดำรงตำแหน่ง ของคณะกรรมการวินัยและจรรยาบรรณให้เป็นไปตามวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการบริหาร

ส่วนที่ ๔

การกล่าวหาและการลงโทษสมาชิก

ข้อ ๑๑๖ การกล่าวหาสมาชิกคนใดว่า กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการกระทำที่ผิดวินัยหรือละเมิดจรรยาบรรณควรแก่การลงโทษ อาจทำได้โดยกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่ง หรือ สมาชิกไม่น้อยกว่ายี่สิบคน ลงลายมือชื่อทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการวินัยและจรรยาบรรณหรือคณะกรรมการบริหาร

ข้อ ๑๑๗ เมื่อมีการกล่าวหาสมาชิกตาม ข้อ ๑๑๖ ให้คณะกรรมการวินัยและจรรยาบรรณ สอบสวนข้อเท็จจริงและพิจารณาข้อกล่าวหาดังกล่าวโดยเร็ว

หลักเกณฑ์และวิธีการในการสอบสวนข้อเท็จจริงและพิจารณาข้อกล่าวหา และการอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด ทั้งนี้ จะต้องเปิด โอกาสให้สมาชิกผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงและแก้ข้อกล่าวหาด้วย

ข้อ ๑๑๘ สมาชิกผู้ใดกระทำการอันเป็นการผิดวินัยและละเมิดจรรยาบรรณของพรรค ต้องได้รับโทษตามความร้ายแรงของการกระทำผิดวินัยและละเมิดจรรยาบรรณ ดังนี้

(๑) ตักเตือน

(๒) ภาคทัณฑ์

(๓) ตัดสิทธิที่พึงมีในฐานะสมาชิกตามข้อบังคับ

(๔) ให้ออกจากสมาชิกภาพ

ในกรณีสมาชิกที่ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการกระทำนั้น อาจมีผลให้สมาชิกผู้นั้นพ้นจากความเป็นสมาชิก ให้คณะกรรมการวินัยและจรรยาบรรณส่งผล

การพิจารณา เสนอให้ที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พิจารณามติของที่ประชุมร่วมให้สมาชิกผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากความเป็นสมาชิก ต้องมีคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของพรรคทั้งหมดเท่าที่มีอยู่การลงมติให้ลงคะแนนลับ

หมวด ๕

การตีความข้อบังคับและการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับและนโยบายพรรค

ส่วนที่ ๑

การตีความข้อบังคับ

ข้อ ๑๑๕ ให้คณะกรรมการบริหารมีอำนาจตีความข้อบังคับ

ข้อ ๑๒๐ ในกรณีที่สมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่งคนใด หรือสมาชิก จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน เห็นว่ามติหรือข้อบังคับในเรื่องใดของพรรคขัดต่อพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองหรือกฎหมายอื่น ให้ยื่นคำร้องขอให้คณะกรรมการ เลือกตั้งเป็นผู้วินิจฉัย

ถ้าคณะกรรมการเลือกตั้งวินิจฉัยว่า มติหรือข้อบังคับดังกล่าวขัดต่อพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองหรือกฎหมายอื่นและมีคำสั่งเพิกถอนมติหรือข้อบังคับนั้นให้ คณะกรรมการบริหารดำเนินการตามมติของคณะกรรมการเลือกตั้งต่อไป

ส่วนที่ ๒

การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับและนโยบายของพรรค

ข้อ ๑๒๑ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับและนโยบายของพรรคจะกระทำได้ โดยหลักเกณฑ์และ วิธีการดังต่อไปนี้

(๑) เสนอโดยมติของคณะกรรมการบริหาร หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าห้าร้อยคนจาก ทุกภาค โดยต้องมีสมาชิกที่เสนอในแต่ละภาคไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน

(๒) การเสนอโดยสมาชิกให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อหัวหน้าพรรคพร้อมด้วยข้อความ และ เหตุผลที่ขอแก้ไขเปลี่ยนแปลง เมื่อหัวหน้าพรรคได้รับหนังสือแล้ว ให้รีบเสนอกณะกรรมการ บริหารทราบ และเสนอที่ประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาต่อไป

(๓) การออกเสียงลงคะแนนโดยที่ประชุมใหญ่ ต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไข เปลี่ยนแปลงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่เข้าประชุมและออกเสียงลงคะแนน

หมวด ๑๐

การเลิกและการควมรวมพรรค

ส่วนที่ ๑

การเลิกพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ข้อ ๑๒๒ พรรคยอมเลิกด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ที่ประชุมใหญ่มีมติเป็นเอกฉันท์
- (๒) มีเหตุของการสิ้นสุดของพรรค หรือสิ้นสภาพความเป็นพรรคตามกฎหมาย
- (๓) มีการควมรวมพรรคการเมือง

เมื่อพรรคเลิกตาม (๑) และ (๒) หรือหากมีการยุบพรรค ให้ทรัพย์สินที่เหลืออยู่ตก เป็นของมูลนิธิ หรือองค์กรสาธารณกุศล ตามที่คณะกรรมการบริหารเห็นสมควร

ข้อ ๑๒๓ การยุบเลิกสาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัดให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหาร

ส่วนที่ ๒

การควมรวมพรรค

ข้อ ๑๒๔ การควมรวมพรรคให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๑๒๕ การควมรวมพรรคจะต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่และมติให้ควม รวมพรรคต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่เข้า ประชุมและออกเสียงลงคะแนน

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๒๖ มิให้นำข้อ ๑๐๕ ข้อ ๑๐๖ ข้อ ๑๐๗ และข้อ ๑๐๘ มาบังคับใช้กับการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกที่มีขึ้นภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับแต่ในการพิจารณาส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อของพรรคให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งประกอบด้วยกรรมการบริหารจำนวนสี่คน และตัวแทนสมาชิกที่พรรคเลือกจำนวนเจ็ดคน มีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาและเสนอคณะกรรมการบริหารพรรคให้ความเห็นชอบ

(๒) ในการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคเพื่อเสนอคณะกรรมการบริหารพรรคให้ความเห็นชอบนั้น ให้พิจารณาจากสมาชิกผู้ซึ่งยื่นความจำนงด้วยตนเองและผู้ซึ่งสมาชิกเสนอ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งกำหนด โดยให้คำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิงด้วย และให้คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งรับฟังความคิดเห็นของหัวหน้าสาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด และสมาชิก ที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาในการสรรหาด้วย

(๓) ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารเห็นชอบบุคคลที่คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งเสนอ ให้หัวหน้าพรรคออกหนังสือรับรองการส่งผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อประกอบการสมัครรับเลือกตั้ง โดยการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ให้พรรค จัดทำบัญชีรายชื่อด้วย

(๔) ถ้าคณะกรรมการบริหารไม่ให้ความเห็นชอบบุคคลใดที่คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งเสนอ ให้คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งดำเนินการสรรหาบุคคลแทนบุคคลนั้น หากคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งยืนยันเสนอชื่อบุคคลเดิมและคณะกรรมการบริหารไม่เห็นชอบด้วย ให้คณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งประชุมร่วมกัน เมื่อที่ประชุมร่วมกันดังกล่าวมีมติเป็นประการใดให้ดำเนินการไปตามมตินั้น การลงมติดังกล่าวให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ

(๕) ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการบริหารได้ให้ความเห็นชอบรายชื่อ ผู้สมัครรับเลือกตั้งตาม (๓) หรือนับแต่วันที่มติเห็นชอบรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งของที่ประชุมร่วมกัน

ตาม (๔) ให้พรรคเปิดเผยรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยการประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป

(๖) การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสำหรับการเลือกตั้งทั่วไปแทนการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกที่เป็น โฆษะ หรือการเลือกตั้งใหม่ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดได้รับเลือกตั้ง หรือกรณีที่ผู้สมัครตายก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้ง หรือกรณีที่ผู้ได้รับเลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใดให้ดำเนินการตามข้อนี้
